

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

_____ Тетяна КОСОВА

«_____» лютого 2022 р.

**ВИПУСКНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)**

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

Тема: «Облік і аналіз запасів на підприємстві»

Виконав(ла): Марія МАЛЬОВАНА

Керівник: кандидат економічних наук Ігор ЯРОВИЙ

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - к. е. н. Ігор ЯРОВИЙ

перший розділ - к. е. н. Ігор ЯРОВИЙ

Нормоконтролер: к.е.н., доцент Зоряна МОКРИНСЬКА

Київ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
_____ Тетяна КОСОВА
«15 « січня 2022 р.

ЗАВДАННЯ **на виконання випускної роботи**

здобувача вищої освіти МАЛЬОВАНОЇ Марії Юріївни
(прізвище, ім'я у родовому відмінку)

1. Тема випускної роботи «Облік і аналіз запасів на підприємстві»
затверджена наказом ректора від 29.12.2021 № 2794/ст

2. Термін виконання роботи: з 17. 01. 2022 до 28. 02. 2022.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики України, дані обліково-інформаційної системи підприємства, первинні документи, облікові реєстри, фінансова, податкова, статистична звітність ПрАТ Шамраївське с.Руда Сквирського району.

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ
ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Запаси підприємства як об'єкт обліку і аналізу

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу запасів на підприємстві

1.3. Організація та задачі обліку і аналізу запасів в умовах ПрАТ Шамраївське
с.Руда Сквирського району

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗАПАСІВ В УМОВАХ ПрАТ ШАМРАЇВСЬКЕ С.РУДА СКВИРСЬКОГО РАЙОНУ

2.1. Документальне оформлення операцій та облік запасів на підприємстві

2.2. Відображення операцій із запасами у фінансовій і податковій звітності підприємства

2.3. Аналіз запасів та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу:
 ЛИСТ 1. Запаси підприємства як об'єкт обліку і аналізу. ЛИСТ 2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу запасів на підприємстві. ЛИСТ 3. Організація та задачі обліку і аналізу запасів в умовах ПрАТ Шамраївське с. Руда Сквирського району. ЛИСТ. 4. Документальне оформлення операцій та облік запасів на підприємстві. ЛИСТ. 5. Відображення операцій із запасами у фінансовій і податковій звітності підприємства. ЛИСТ. 6. Аналіз запасів та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу випускної роботи та надання його керівнику	17.01.2022 27.01.2022	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу випускної роботи і надання його керівнику	28.01.2022 07.02.2022	
3	1. Узгодження випускної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на випускну роботу. 4. Підготовка виступу.	08.02.2022 14.02.2022	
4	1. Переплетення випускної роботи. 2. Подання випускної роботи та супровідних документів секретарю ДЕК	15.02.2022 17.02.2022	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	к. е. н. Ігор ЯРОВИЙ		
РОЗДІЛ 2	к. е. н. Ігор ЯРОВИЙ		

8. Дата видачі завдання: «10» січня 2022 р.

Керівник випускної роботи _____ Ігор ЯРОВИЙ
(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Марія МАЛЬОВАНА
(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Облік і аналіз запасів на підприємстві»: 79 с., 3 рис., 17 табл., 41 літературне джерело.

Мета випускної роботи: удосконалення теоретико-практичних засад обліку і аналізу запасів на підприємстві.

Об'єкт дослідження – процес організаційного та методичного забезпечення обліку і аналізу запасів підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів обліку і аналізу запасів ПрАТ «Шамраївське с. Руда Сквирського району».

Методи дослідження: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці та графіки, нормативний, економіко-математичного моделювання, факторного і коефіцієнтного аналізу.

Результати випускної роботи рекомендується використовувати під час проведення наукових досліджень та в практичній діяльності підприємств.

**ОБЛІК, АНАЛІЗ, ВИРОБНИЧІ ЗАПАСИ, ПІДПРИЄМСТВО,
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, СТАНДАРТИ**

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

АРМБ – автоматизоване робоче місце бухгалтера

ВРХ - велика рогата худоба

МВО – матеріально відповідальна особа

МСБО – міжнародні стандарти бухгалтерського обліку

МСФЗ – Міжнародні стандарти фінансової звітності

МШП – малоцінні та швидкозношувані предмети

НП(С)БО – національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

ПДВ – податок на додану вартість

ПКУ – Податковий Кодекс України

ПрАТ – приватне акціонерне товариство

СГД - суб'єкт господарської діяльності

ТЗР – транспортно-заготівельні витрати

ТМЦ – товарно-матеріальні цінності

ЗМІСТ

ВСТУП.....	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	11
1.1. Запаси підприємства як об’єкт обліку і аналізу.....	11
1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу запасів на підприємстві	15
1.3. Організація та задачі обліку і аналізу запасів в умовах ПрАТ «Шамраївське с. Руда Сквирського району».....	19
Висновки до розділу 1.....	26
РОЗДІЛ 2. ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗАПАСІВ В УМОВАХ ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ С. РУДА СКВИРСЬКОГО РАЙОНУ».....	28
2.1. Документальне оформлення операцій та облік запасів на підприємстві.....	28
2.2. Відображення операцій із запасами у фінансовій і податковій звітності підприємства.....	57
2.3. Аналіз запасів та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства.....	60
Висновки до розділу 2.....	63
ВИСНОВКИ.....	65
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	67
ДОДАТКИ.....	72

ВСТУП

Актуальність проблеми. У сучасних умовах у результаті структурних змін у національній економіці потужно розвиваються підприємства агропромислового комплексу. Земельні ресурси і виробничі запаси є основою господарської діяльності сільськогосподарських підприємств, утворюючи їх матеріальну базу. У собівартості сільськогосподарської продукції рослинництва і тваринництва частка матеріальних витрат перевищує питому вагу інших статей витрат, тому питанням обліку виробничих запасів, внутрішньому контролю їх схоронності, аналізу ефективності використання має приділятися серйозна увага. Для забезпечення безперебійної роботи сільськогосподарського виробництва на складах аграріїв завжди мають бути виробничі запаси в межах норм, передбачених потребою підприємства. Має бути забезпеченим складський облік, необхідно постійно вживати заходи зі збереження запасів у приміщеннях сільськогосподарських підприємств, на полях, фермах, а також налагодити контроль за їх надходженням, а також відпуском їх у виробництво. Бухгалтерський облік має забезпечити контроль за надходженням і залишками виробничих запасів на складі, їх внутрішнім переміщенням і споживанням, що є важливою умовою для забезпечення збереження власності підприємства. Актуальність пошуку шляхів адаптації організації та методики обліку і аналізу виробничих запасів до особливостей сільськогосподарських підприємств зумовили вибір теми випускної роботи, її мету і завдання.

Мета випускної роботи – удосконалення теоретико-практичних засад обліку і аналізу виробничих запасів на підприємстві.

Досягнення поставленої мети зумовило необхідність постановки наступних **завдань**:

- визначити сутність запасів підприємства як об'єктів обліку і аналізу;
- провести критичну оцінку нормативно-правового регулювання обліку і

аналізу запасів на підприємстві;

узагальнити організацію та задачі обліку і аналізу запасів на підприємстві в умовах ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ С. РУДА СКВИРСЬКОГО РАЙОНУ»;

охарактеризувати документальне оформлення операцій та облік запасів на підприємстві;

оцінити відображення запасів на підприємстві у фінансовій і податковій звітності підприємства;

провести аналіз запасів та обґрунтувати напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства.

Об'єкт дослідження – процес організаційного та методичного забезпечення обліку і аналізу запасів підприємства.

Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних та науково-практичних аспектів обліку і аналізу запасів ПрАТ «Шамраївське с. Руда Сквирського району».

Методи дослідження. Для досягнення поставленої мети та вирішення завдань дослідження використані наступні загальнонаукові і спеціальні методи: порівняння, класифікація, деталізація та ідентифікація, таблиці та графіки, нормативний, економіко-математичного моделювання, факторного і коефіцієнтного аналізу.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові публікації вітчизняних вчених у фахових виданнях, академічні видання, монографії, матеріали наукових конференцій, інтернет-ресурси, матеріали фінансової звітності ПрАТ «Шамраївське с. Руда Сквирського району».

Практичне значення одержаних результатів. Результати випускної роботи у частині удосконалення документального оформлення операцій із запасами, реєстрів бухгалтерського обліку, а також адаптовані до умов підприємства методики аналізу запасів впроваджені в практику діяльності ПрАТ «Шамраївське с. Руда Сквирського району» (довідка від 10.02.2022).

Структура, зміст та обсяг випускної роботи. Випускна робота складається із вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст випускної роботи розміщено на 79 сторінках друкованого тексту, у тому числі 3 таблиці, 17 рисунків та 1 додаток на 7 сторінках. Список використаних літературних джерел налічує 41 найменування і подано на 5 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ОБЛІКУ І АНАЛІЗУ ЗАПАСІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Запаси підприємства як об'єкт обліку і аналізу

Ключовим завданням господарської діяльності будь-якого аграрного підприємства є оптимізація його виробничої програми, яка має на меті збільшити прибуток або досягти позитивних економічних результатів. Перехід до ринкових відносин вимагає від агроформувань застосування сучасних методів управління господарською діяльністю. Внаслідок цього виникає постійна потреба запровадження принципово нових та вдосконалення наявних підходів до управління матеріальними ресурсами, що є одними з базових складових частин виробничого процесу у сільському господарстві. У зростанні рівня ефективності їх використання в господарстві важливу роль насамперед відіграє чітка та правильна організація облікового процесу як інформаційної бази для прийняття виважених управлінських рішень. Процес реорганізації національної системи бухгалтерського обліку з поєднанням міжнародних та національних стандартів спричинив суттєві зміни в теоретичних та практичних аспектах обліку матеріальних ресурсів сільськогосподарських товариств. Під час вибору облікової політики щодо

Рациональне та оптимальне використання виробничих ресурсів є основою ефективного функціонування підприємств на ринку сільськогосподарської продукції. Стрімкі економічні перетворення, політична невизначеність, високий рівень конкуренції, незабезпеченість матеріальними, фінансовими та трудовими ресурсами викликають необхідність пошуку сучасно нових підходів до управління товарно-матеріальними цінностями. інформаційного забезпечення обліку, аудиту, аналізу та ефективності використання матеріальних ресурсів господарств. Отже, сьогодні актуальним для більшості аграрних товариств, що потребує наукових досліджень у

подальшому, є вирішення проблемних та суперечливих аспектів обліково-аналітичного забезпечення управління виробничими запасами.

Сучасний розвиток будь-якого аграрного товариства недоцільний без вирощування ним конкурентоспроможної сільськогосподарської продукції та подальшого її збуту на внутрішньому й зовнішньому ринках. Задовольняти потреби споживачів та здійснювати процес виробництва сільськогосподарської продукції неможливо без застосування матеріальних ресурсів, адже вони є найважливішою складовою частиною активів кожного господарства.

У результаті своєї господарської діяльності кожне аграрне товариство використовує різні матеріальні ресурси, називаючи їх виробничими запасами. Проте способи визначити сутність цього поняття під час їх багаторівневого дослідження не дали одностайних відповідей. У сучасному економічному просторі ефективність діяльності будь-якого агроформування залежить від його здатності правильно оцінити поточну ситуацію на ринку та вчасно на неї відреагувати. Це стає можливим за умови наявності накопиченої та відповідним чином згрупованої бухгалтерської інформації про господарські процеси, що відбуваються, їх обсяги та характер, наявність чи відсутність необхідних видів матеріальних ресурсів, порядок їх списання, а також про формування доходів, витрат та кінцевих фінансових результатів. Водночас залишаються невирішеними проблеми вдосконалення документів з обліку матеріальних ресурсів, досить актуальною постає проблема автоматизації їх обліку. Вирішення цих завдань полягає в розробленні конкретних напрямів та рекомендацій з удосконалення обліку виробничих запасів, методики проведення аналізу їх ефективного використання, а також посиленні контрольної та інформаційної функцій обліку в управлінні виробничим процесом. Доцільно також застосовувати сучасні методи попереднього й поточного контролю дотримання лімітів використання запасів і матеріальних ресурсів. Спираючись на вищевикладене, вважаємо, що процесу оптимізації обліку матеріальних ресурсів, а також поліпшенню їх корисного використання

має сприяти не тільки якісно складена документація, але й налагоджений виробничий процес, тому для подальшого розвитку обліково-аналітичного забезпечення управління виробничими запасами пропонуємо розроблений економічний механізм. Спрощення оформлення операцій, пов'язаних з переміщенням виробничих запасів, дасть змогу прослідкувати за ретельним і своєчасним проведенням інвентаризації та вдосконалити методологію облікового процесу, що вплине на будівництво складських приміщень у достатній кількості, а також визначити оптимальну потребу у виробничих запасах та їх раціональне використання. Систему обліку виробничих запасів можна значно поліпшити шляхом удосконалення процесу документування, більш ширшого використання накопичувальних документів. Для того щоби звести до мінімуму кількість порушень та арифметичних помилок під час використання запасів, які підлягають обліковій реєстрації, бажано розробити детальні інструкції конкретним працівникам про чіткий порядок і терміни реєстрації облікових даних, а також використовувати систему заохочень чи покарань за виконання своїх безпосередньо прямих обов'язків. Чітке вжиття проведених контрольних заходів (інвентаризації, ревізії, звірки) знижує ризик неефективної системи збирання та реєстрації оперативної інформації.

Відповідно до НП(С)БО 9 «Запаси» зазначені активи утримуються для подальшого продажу; перебувають у процесі виробництва або утримуються для споживання під час його здійснення, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. Важливою ознакою є кінцева мета - подальший продаж продукту виробництва за умов звичайної господарської діяльності. Критерієм визнання запасів є імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена. За матеріально-речовим складом запаси включають: сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, незавершене виробництво у вигляді не закінчених обробкою і складанням деталей, вузлів, виробів та незакінчених технологічних процесів, готову продукцію, товари, МШП, що

використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року; молодняк тварин і тварини на відгодівлі. Критерієм визнання запасів є: призначення для виробництва сільськогосподарської продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб; продажу; відповідність технічним та якісним характеристикам, передбаченими договірними зобов'язаннями; придбання та утримання з метою подальшого продажу; наявність незакінчених робіт (послуг), щодо яких підприємством ще не визнано доходу. Запаси обліковуються за найменуваннями або однорідними групами (видами).

Для організації обліку виробничі запаси групуються таким чином.

1. Сировина й основні матеріали (предмети праці, які обліковуються на активному рахунку 201 «Сировина і матеріали»).

2. Допоміжні матеріали (фарба, мастильні та обтиральні матеріали, канцелярське приладдя, бланки обліку, електричні лампочки тощо. Вони обліковуються на субрахунку 201 «Сировина і матеріали».

3. Паливо може використовуватися для технологічних, енергетичних і господарських потреб, обліковується на рахунку 203 «Паливо».

4. Тара і тарні матеріали, призначені для пакування сільськогосподарської продукції: пляшки, ящики, мішки, що обліковується на рахунку 204 «Тара і тарні матеріали».

5. Будівельні матеріали, що підлягають встановленню на об'єктах, які будуються (реконструюються), капітальні вкладення, інші матеріальні цінності, призначені для потреб капітального будівництва, які обліковуються на субрахунку 205 «Будівельні матеріали».

6. Запасні частини для проведення ремонтів машин, обладнання, транспортних засобів, що не належать до основних засобів. Обліковуються на субрахунку 207 «Запасні частини».

7. Тварини на вирощуванні та відгодівлі (молодняк тварин, дорослі тварини, птиці, звірі, кролі, сім'ї бджіл), що обліковуються на рахунку 21 «Молодняк тварин на вирощуванні та відгодівлі».

8. Матеріали сільськогосподарського призначення (насіння, корми, посадковий матеріал), що обліковуються на субрахунку 208 «Матеріали сільськогосподарського призначення».

9. МШП, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він перевищує один рік, облік яких ведеться на рахунку 22.

Таким чином, запаси визнаються активом, якщо існує імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу запасів на підприємстві

Нормативно-правове регулювання обліку і аналізу запасів на підприємстві здійснюється на основі Кодексів України, Законів України та Наказів Міністерства фінансів та Державної служби статистики України. Господарський кодекс України, затверджений Законом України від 16.01.2003 № 436-IV, визначає правові засади формування майна підприємства, до якого належать запаси.

Підприємства, що перейшли на МСФЗ, здійснюють бухгалтерський облік відповідно до Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, з урахуванням прийнятих положень Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» [34] та із використанням «Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств і організацій» [32]. Податковий облік СГД здійснюється відповідно до податкового законодавства України. Фінансову та бухгалтерську звітність СГД формують з дотриманням

принципів обачності, безперервності діяльності, періодичності, історичної (фактичної) собівартості, принципу нарахування, єдиного грошового вимірника.

У процесі імплементації МСФЗ підприємства застосовують Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 «Проміжна фінансова звітність». Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності регламентується МСФЗ 1. Визнання виручки від реалізації продукції відбувається відповідно до Міжнародного стандарту фінансової звітності 18 «Виручка». У вітчизняній практиці засади визнання доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт та послуг регламентує НП(С)БО 15 «Доходи», затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290.
URL:

МСБО 2 [20] регламентує питання оцінки і відображення в обліку запасів підприємства. Його аналогом у вітчизняній практиці є НП(С)БО 9 «Запаси» [33]. МСБО 2 застосовується до всіх запасів, за винятком: незавершеного виробництва за будівельними контрактами, включаючи прямо пов'язані з ними контракти з надання послуг (МСБО 11 «Будівельні контракти»); фінансових інструментів (МСБО 32 «Фінансові інструменти: подання» та МСФЗ 9 «Фінансові інструменти»); біологічних активів, пов'язаних із сільськогосподарською діяльністю та сільськогосподарською продукцією на місці збирання врожаю (МСБО 41 «Сільське господарство»). МСБО 41 застосовується для обліку біологічних активів; сільськогосподарської продукції на час збирання врожаю; державних грантів тощо. Проте він не застосовується до землі і нематеріальних активів, які мають відношення до сільськогосподарської діяльності, оскільки питання відображення їх в обліку регламентуються МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість»); МСБО 38 «Нематеріальні активи». МСБО 41 застосовується до сільськогосподарської продукції, зібраної як урожай біологічних активів СГД лише на час збирання врожаю і не поширюється на її переробку. На операції, пов'язані з переробкою сільськогосподарської

продукції після збирання врожаю, поширюється МСБО 2 «Запаси». У табл. 1.1 наведено приклади біологічних активів, сільськогосподарської продукції та продуктів, які є результатом її переробки після збирання врожаю.

Таблиця 1.1

Приклади біологічних активів, сільськогосподарської продукції та продуктів, які є результатом її переробки після збирання врожаю

Біологічні активи	Сільськогосподарська продукція	Продукти, які є результатом переробки після збирання врожаю
Вівці	Вовна	Пряжа, килим
Дерева у лісопосадці	Зрубаний ліс	Лісоматеріали
Рослини	Бавовна	Нитки, одяг
	Зібрана цукрова тростина	Цукор
Молочна худоба	Молоко	Сир
Свині	Туші	Ковбаса, розфасована шинка
Кущі	Листя	Чай, розфасований тютюн
Виноградники	Виноград	Вино
Фруктові дерева	Зібрані фрукти	Фрукти після переробки

Джерело: побудовано за даними [20]

В умовах інфляції важливе значення для оцінки запасів має МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів», а також МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції». У процесі розрахунків за придбані запаси СГД користуються Інструкцією про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті, затвердженою Постановою Національного банку України від 21.01.2004 № 22.

При складанні фінансової звітності СГД керується Методичними рекомендаціями щодо заповнення форм фінансової звітності, затвердженими Наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. Загальні підходи до формування фінансової звітності, переліку її обов'язкових та додаткових джерел визначаються НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженими Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73.

Значний вплив на організацію бухгалтерського обліку підприємств має Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку, затверджене Наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 № 88. Важливим об'єктом внутрішнього контролю є схоронність запасів, адекватне відображення в обліку їх руху, а також справедливої вартості у фінансовій звітності. Тому не пізніше, ніж за три місяці до складання фінансової звітності має бути проведений їх контроль відповідно до Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 № 879. Якщо фактична наявність запасів у СГД не відповідає залишкам, відображеним у бухгалтерському обліку, то застосовуються положення Порядку визначення розміру збитків від розкрадання, нестачі, знищення (псування) матеріальних цінностей, затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 22.01.1996 № 116.

НП(С)БО 30 «Біологічні активи», затверджені Наказом Міністерства фінансів України від 18.11.2005 № 790, визначають біологічний актив як тварину або рослину, яка в процесі біологічних перетворень здатна давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, а також приносити в інший спосіб економічні вигоди. Під поточними біологічними активами розуміють активи, здатні давати сільськогосподарську продукцію та/або додаткові біологічні активи, приносити в інший спосіб економічні вигоди протягом періоду, що не перевищує 12 місяців, а також тварини на вирощуванні та відгодівлі.

Аналітичний і синтетичний облік ведеться СГД відповідно до Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591.

Операції з придбання запасів є джерелом виникнення податкового кредиту підприємства, який відображається у податковій звітності підприємства відповідно до Наказу Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21 (в редакції наказу Міністерства фінансів України від 01 березня 2021 року № 131). Наслідком використання запасів у операційній діяльності підприємства є формування матеріальних витрат, які зменшують оподатковуваний прибуток підприємства, тому СГД при складанні податкової звітності керуються Положенням «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств», затвердженої Наказом Міністерства фінансів України від 20.10.2015 № 897.

1.3. Організація та задачі обліку і аналізу запасів в умовах ПрАТ Шамраївське с.Руда Сквирського району

Об'єктом дослідження є Приватне акціонерне товариство «ШАМРАЇВСЬКЕ». Ідентифікаційний код юридичної особи – 00385862. Вона знаходиться за адресою: Україна, 09061, Київська обл., Сквирський р-н, село Руда, ВУЛИЦЯ ПОЛЬОВА, будинок 9. Кінцевим бенефіціаром підприємства є Ткачук Олег Леонідович, Київська область, Сквирський район, с. Шамраївка, вул. Городище, буд. 26. Власниками істотної участі є: Ткачук Сергій Леонідович, Київська область, Сквирський район, с. Руда, вул. Першотравнева, буд. 37.

Керівником підприємства є Ткачук Олег Леонідович, про що свідчить запис в Єдиному державному реєстрі про включення до Єдиного державного реєстру відомостей про юридичну особу відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців»,

датований 10.01.2005 за номером 13461200000000089. Місцезнаходження реєстраційної справи Сквирська районна державна адміністрація Київської області. Розмір частки засновника (учасника): 4232122 грн.

Види діяльності:

01.11 Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур (основний).

01.41 Розведення великої рогатої худоби молочних порід.

01.50 Змішане сільське господарство.

01.61 Допоміжна діяльність у рослинництві.

46.21 Оптова торгівля зерном, необробленим тютюном, насінням і кормами для тварин.

Інформація для здійснення зв'язку Телефон 1: 5-14-75.

Історично підприємство було Шамраївським бурякорядгоспом. Підприємство було зареєстроване 07.04.1998р. З тих пір воно змінювало назви: Відкрите акціонерне товариство «Шамраївське», яке було засноване відповідно до Закону України «Про приватизацію майна державних підприємств», Декрету Кабінету Міністрів України від 17 травня 1993 року № 51-93 «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі». Публічне акціонерне товариство «ШАМРАЇВСЬКЕ» було засновано регіональним відділенням Фонду державного майна України по Київській області шляхом перетворення Шамраївського бурякорядгоспу у відкрите акціонерне товариство. Місцезнаходження: 09061, Київська область, Сквирський район, село Руда, вулиця Польова, буд.9.

Протоколом загальних зборів акціонерів ПАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» № 2017/04/27 від 17 квітня 2017 року було прийнято рішення про його перетворення на приватне акціонерне товариство. Організаційну структуру ПрАТ «Шамраївське» наведено на рис.1.1. Бухгалтерська служба ПрАТ «Шамраївське» побудована по лінійному принципу. У штат бухгалтерії входять: головний бухгалтер, бухгалтер з обліку матеріальних засобів, бухгалтер 2 категорії, бухгалтер –касир.

Рис.1.1 – Організаційна структура ПрАТ “Шамраївське”

Джерело: власна розробка

Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку встановлює порядок створення, прийняття і відображення в бухгалтерському обліку, а також збереження первинних документів, облікових реєстрів, бухгалтерської звітності підприємствами.

Підприємство готує фінансову звітність відповідно до МСФЗ, номіновану у національній валюті України, звітний період складає календарний рік. ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» прийняло облікову політику відповідно до вимог МСБО 8 «Облікові політики, та зміни в облікових оцінках та помилки».

До основних засобів відносяться матеріальні активи, що призначаються для використання у господарській діяльності підприємства, вартість яких перевищує 20000 гривень і поступово зменшується у зв'язку з фізичним або моральним зносом та очікуваний строк корисного використання (експлуатації) яких з дати введення в експлуатацію становить понад один рік.

Основні засоби обліковуються згідно норм МСБО 16 «Основні засоби», з урахуванням ст. 138.3.3 Податкового Кодексу України. Облік вартості, яка амортизується, ведеться за кожним з об'єктів, що входить до складу окремої групи. До основних засобів нараховується амортизація прямолінійним методом. До інших необоротних матеріальних активів відносяться матеріальні активи, строк корисного використання яких більше одного року, а вартість - менше 20000 гривень (п. 14.1.138 Податкового Кодексу). Амортизація інших необоротних матеріальних активів нараховується у розмірі 100% вартості таких об'єктів у першому місяці їх використання.

До нематеріальних активів передбачено відносити право власності на результати інтелектуальної діяльності, у тому числі промислової власності, а також інші аналогічні права, визнані об'єктом права власності (інтелектуальної власності), право користування майном та майновими правами в установленому законодавством порядку, у тому числі набуті в установленому законодавством порядку права користування природними ресурсами, майном та майновими правами (п.14.1.120 ПКУ). Облік вартості, яка амортизується,

нематеріальних активів наказом передбачено вести за кожним з об'єктів, що входить до складу окремої групи. Термін використання нематеріальних активів визначається по кожному об'єкту окремо, в момент їх зарахування на баланс, виходячи з вимог НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи» та п. 138.3.4 Податкового кодексу. При нарахуванні амортизації нематеріальних активів застосовувати прямолінійний метод.

Довгострокові біологічні активи на ПрАТ «ШАМПАЇВСЬКЕ» поділені на ті, що обліковуються за справедливою та первісною вартістю. В балансі відображаються окремо від інших необоротних активів. Довгостроковими біологічними активами являється молочне стадо ВРХ.

Первинна вартість запасів визначається відповідно до МСБО 2 «Запаси». Одиницею бухгалтерського обліку запасів вважається кожне їх найменування. При вибутті запасів застосовувати такі методи їх оцінки: при відпуску запасів у виробництво, з виробництва, продажу та іншому вибутті оцінка їх здійснюється за методом ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів. Матеріальні активи вартістю менше 20000 грн. з терміном корисного використання не більше одного року відносяться до МШП (інструменти, господарський інвентар, спеціальне оснащення, спеціальний одяг, тощо) і відображаються на рахунках класу 2 «Запаси». Вартість МШП, що передані в експлуатацію, списується з балансу з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації відповідальними особами протягом строку їх фактичного використання. Поточні біологічні активи підприємства представлені тваринами на вирощуванні та відгодівлі. Поточні біологічні активи на підприємстві обліковуються за справедливою вартістю в розрізі вікових груп. В балансі поточні біологічні активи виділені окремою статтею.

Поточна дебіторська заборгованість за продукцію, товари, послуги включається до підсумку балансу за чистою реалізаційною вартістю. Для визначення чистої реалізаційної вартості на дату балансу обчислюється величина сумнівних боргів. Суму резерву сумнівних боргів установлювати на

підставі класифікації дебіторської заборгованості за продукцію, товари, послуги за термінами її непогашення. Величину резерву сумнівних боргів визначати за методом застосування абсолютної суми сумнівної заборгованості на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів. Для створення резерву відкриваються окремі субрахунки щодо кожного дебітора. При складанні фінансової звітності за МСФЗ забезпечення для відшкодування витрат на виплату відпусток працівникам передбачено створюється за рахунок прибутку Підприємства. Зобов'язання визнається, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому унаслідок його погашення. Довгострокові зобов'язання, на які нараховуються відсотки, відображаються за їх теперішньою вартістю з урахуванням умов та виду зобов'язання. Поточні зобов'язання відображаються за сумою погашення.

Доходи визнаються за наявної вірогідності отримання Підприємством відповідних економічних вигод від операції і можливості достовірної оцінки суми доходу. Доходи визнаються, коли значна частина ризиків і вигод, пов'язаних з власністю на товари, переходить покупцеві, і суму доходу можна достовірно оцінити. Дохід від надання послуг признається в момент, коли послуги надані. Дохід представляє собою продаж по виставлених рахунках за вирахуванням ПДВ і знижок. Оцінка ступеня завершеності операцій з надання послуг (виконання робіт) здійснюється шляхом вивчення виконаної роботи. Ступінь завершеності робіт і послуг оцінювати шляхом визначення питомої ваги витрат, понесених у зв'язку з наданням послуг, у загальній очікуваній вартості таких витрат. В бухгалтерському обліку доходи відображаються у звітному періоді після підписання акта про надані послуги (виконані роботи).

Згідно з МСБО витрати відображаються у балансі одночасно із зменшенням активів або збільшенням зобов'язань, а у звіті про фінансові результати - одночасно з доходами, для отримання яких вони понесені.

ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» сплачує податок на прибуток і податок на додану вартість.

Станом на 31.12.2020 року нематеріальні активи повністю зношені і обліковуються у зв'язку з використанням в господарській діяльності, і включають в себе програмне забезпечення «1-С. Бухгалтерський облік».

Керівництво ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» припускає, що балансова вартість основних засобів приблизно зіставна з їх справедливою вартістю. Ступінь зношеності основних засобів станом на 31.12.2020 року складає 60,02%. Повністю зношені основні засоби ще використовуються в господарській діяльності. Довгострокові біологічні активи тваринництва (молочне стадо ВРХ), які оцінені за первісною вартістю складають 3801845,98 грн.

Відповідно до МСБО 2 «Запаси» до виробничих запасів включені товари, що були придбані та утримуються для продажу, нарахування резерву запасів не проводилось, так як залежалих запасів не було. Переоцінка (дооцінка, уцінка) запасів на ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» не проводилась. Запасів, переданих у переробку, оформлених в заставу, переданих на комісію станом на 31.12.2017 року не було.

Згідно з МСБО 39 у фінансовій звітності наведено дебіторську заборгованість за реалізовані товари (послуги). У 2020 році обліковується резерв під сумнівну дебіторську заборгованість до повернення.\

У 2019-2020 роках статутний капітал ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» не змінювався і складав 4232122 грн. (Чотири мільйона двісті тридцять дві тисяч сто двадцять дві) гривень 00 копійок. Статутний капітал поділено на 16928488 простих іменних акцій, номінальною вартістю 0,25 гривні кожна. На момент перевірки статутний капітал сплачений повністю у встановлені законодавством терміни, в обліку відображений вірно. На кінець 2017р. розмір нерозподіленого прибутку ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» становить 14285 тис. грн. Відповідно до МСБО 37 «Забезпечення, непередбачені зобов'язання та непередбачені активи» ПрАТ «ШАМРАЇВСЬКЕ» нараховані забезпечення для оплати заборгованості про розрахункам за паї на дату балансу станом на 31.12.2020 року.

У статті 1615 балансу (звіту про фінансовий стан) наведена сума кредиторської заборгованості за придбані товари (послуги), а також іншої поточної кредиторської заборгованості, що виникла в ході нормального операційного циклу суб'єкта господарювання. Заборгованість підтверджена первинними документами, простроченої заборгованості немає.

Звіт про фінансові результати ф.№2 складений в 2020 році відповідно до МСФЗ 1, Звіт про рух грошових коштів ф.№3 складений відповідно до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» прямим методом.

Висновки до розділу 1

1. Відповідно до національних стандартів запаси утримуються для подальшого продажу; перебувають у процесі виробництва або утримуються для споживання під час його здійснення, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством. Важливою ознакою є кінцева мета - подальший продаж продукту виробництва за умов звичайної господарської діяльності. Критерієм визнання запасів є імовірність того, що підприємство отримає в майбутньому економічні вигоди, пов'язані з їх використанням, та їх вартість може бути достовірно визначена. За матеріально-речовим складом запаси включають: сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, незавершене виробництво у вигляді не закінчених обробкою і складанням деталей, вузлів, виробів та незакінчених технологічних процесів, готову продукцію, товари, МШП, що використовуються протягом не більше одного року або нормального операційного циклу, якщо він більше одного року; молодняк тварин і тварини на відгодівлі. Критерієм визнання запасів є: призначення для виробництва сільськогосподарської продукції, виконання робіт, надання послуг, обслуговування виробництва й адміністративних потреб; продажу; відповідність технічним та якісним характеристикам, передбаченими

договірними зобов'язаннями; придбання та утримання з метою подальшого продажу. Запаси обліковуються за найменуваннями або однорідними групами.

2. Для організації обліку запаси групуються таким чином. сировина й основні матеріали, допоміжні матеріали, паливо, тара і тарні матеріали, будівельні матеріали, запасні частини для проведення ремонтів машин, обладнання, транспортних засобів, що не належать до основних засобів, тварини на вирощуванні та відгодівлі (молодняк тварин, дорослі тварини, птиці, звірі, кролі, сім'ї бджіл), матеріали сільськогосподарського призначення, МШП.

РОЗДІЛ 2

ОБЛІК І АНАЛІЗ ЗАПАСІВ В УМОВАХ ПрАТ ШАМРАЇВСЬКЕ С.РУДА СКВИРСЬКОГО РАЙОНУ

2.1. Документальне оформлення операцій та облік запасів на підприємстві

Метою ведення бухгалтерського обліку операцій із запасами і відображення інформації про них в фінансовій звітності є надання користувачам для прийняття рішень повної, правдивої та неупередженої інформації про їх наявність, рух, та результат від операцій з ними. Принципами ведення обліку операцій із запасами є: обачність; повне висвітлення; автономність; послідовність; безперервність; нарахування та відповідність доходів і витрат; превалювання сутності над формою; історична (фактична) собівартість; єдиний грошовий вимірник; періодичність.

Основними завданнями обліку операцій із запасами є: відображення витрат на їх закупівлю й транспортування матеріалів; виявлення відхилень від планової собівартості; контроль за залишками і рухом на складах; спостереження за станом складських запасів, за відповідністю їх нормативам, контроль за їх зберіганням; контроль за лімітом відпуску матеріалів на виробничі потреби, витрати і списуванням їх вартості у витрати виробництва; контроль за дотриманням норм; правильний розподіл матеріалів за об'єктами калькуляції; виявлення непотрібних матеріалів, що підлягають реалізації. Для раціонального обліку матеріалів, який би сприяв оперативній роботі, плануванню та бухгалтерському обліку в ПрАТ “ Шамраївське” розроблено деталізоване групування матеріалів. З цією метою на підприємствах перелік найменувань окремих видів матеріалів класифікується за визначеною ознакою. Матеріали поділяються на групи (основні, додаткові, упаковка). Кожна група поділяється на підгрупи, у межах якої матеріали в

свою чергу групуються за сортом, постачальником. За кожною назвою, сортом, розміром матеріалів закріплюється постійний шифр, що має бути проставлений на всіх документах, пов'язаних з обліком матеріалів. Ним користуються також в аналітичному обліку. Перелік матеріалів, згрупованих за характерною для них ознакою і відповідним чином зашифрованих із зазначенням одиниці виміру, називається номенклатурою матеріалів.

В ПрАТ “ Шамраївське” на кожному документі на надходження або витрачання матеріалів мають бути вказані не лише назва матеріалу, а й його номенклатурний номер. По кожному виду вироблюваної сільськогосподарської продукції у ПрАТ “ Шамраївське” розроблені норми витрачання і запасу матеріалів для контролю за станом їх залишків в межах потреб, а також за правильним їх використанням у виробництві.

Запаси відображаються в обліку і звітності за їх фактичною собівартістю, документальне оформлення їх надходження, наявності і витрачання має забезпечити необхідну інформацію як для обліку, так і для контролю та оперативного управління рухом ТМЦ. Основними типовими документами з оприбуткування та видачі запасів в ПрАТ “ Шамраївське” є накладні, товарно-транспортні накладні, прибуткові ордери, акти про приймання матеріалів тощо.

Матеріали, що надходять на склад, ретельно перевіряють, встановлюють відповідність їх якості, кількості, асортименту, умовам поставок і супровідним документам. Якщо не виявлено розходжень, матеріали приймають. Оприбуткування запасів здійснюється або на підставі документів постачальника або шляхом виписування прибуткового ордера. У першому випадку один примірник документа підписує МВО і ставить штампи прийому. У другому випадку виписують прибуткові ордери для кількісно-сумового обліку матеріалів, що надійшли від постачальників або з власного виробництва.

Схему організації обліку запасів наведено на рис. 2.1.

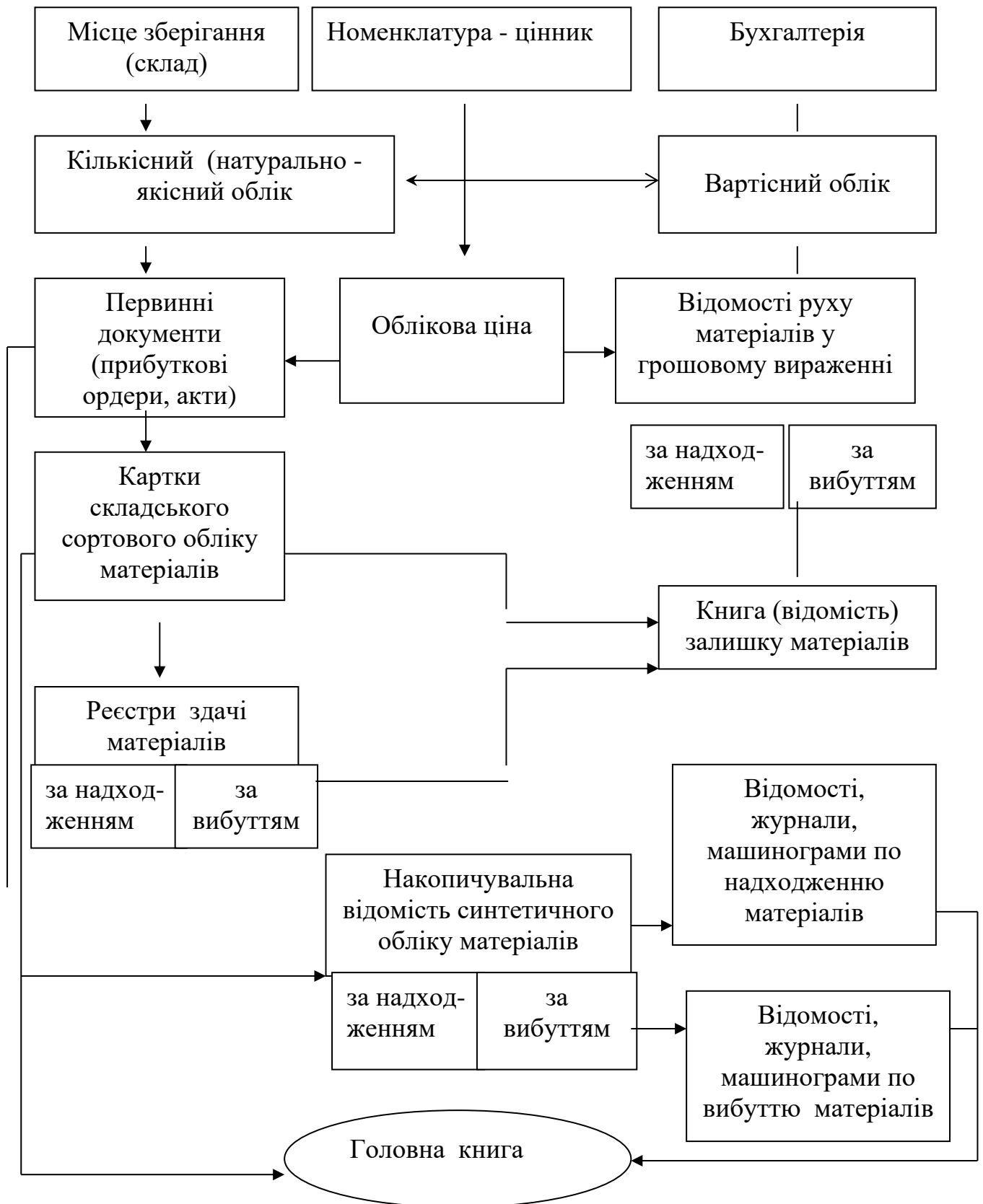

Рис.2.1. Схема організації обліку запасів

Джерело: власна розробка

У випадках, коли є розбіжності фактичної кількості та якості запасів із зазначеною у супроводжуючих документах постачальника, у ПрАТ “Шамраївське” складають «Акт про приймання матеріалів». Така схема поширюється на ситуації, що запаси надійшли без товаро-транспортних документів.

Акт у двох примірниках складається комісією, яка призначається керівником ПрАТ “Шамраївське”. До неї входять завідуючий складом, представник відділу постачання, МВО, представник постачальника. Якщо складається Акт про приймання матеріалів для оприбуткування бухгалтерією фактично прийнятих матеріалів, то прибутковий ордер при цьому не заповнюється. Якщо ПрАТ “Шамраївське” отримує матеріали залізничним транспортом, то експедитор перевіряє відповідність кількості місць та знаків маркування даним супровідних документів шляхом вибіркової перевірки маси і стану запасів. Якщо фактична наявність запасів не відповідає даним, зазначеним у транспортних документах, або сумнівною є цілісність вантажу, пошкоджені пломби, складається дефектний акт, який є підставою для подання претензій до транспортної організації. У разі отримання запасів автомобільним транспортом вони оприбутковуються на склад на підставі товарно-транспортної накладної, одержаної від вантажовідправника. У разі надходження вантажу на склад ПрАТ “Шамраївське” без документів відділ постачання виписує відповідний наказ і оформляються відповідні прибуткові ордери. Для отримання запасів від постачальника ПрАТ “Шамраївське” видає експедитору довіреність типової форми № М-2, зареєстровану у журналі реєстрації довіреностей, для здійснення контролю за своєчасним оприбуткуванням матеріалів та поверненням невикористаних доручень. Внутрішній контроль за своєчасним надходженням матеріалів здійснюється відділом постачання і бухгалтерією ПрАТ “Шамраївське”, у разі пропажі вантажу, що постачається автомобільним та залізничним транспортом, його розшук здійснюється менеджером. Внутрішній контроль за своєчасним оформленням матеріалів здійснюють працівники матеріального відділу

бухгалтерії. У разі невідфактурованих поставок запасів бухгалтерія організує окремий їх облік і вживає заходів до своєчасного одержання рахунків від постачальників. Якщо на склад поступає продукція власного виробництва, то такі запаси оприбутковуються накладною, яка складається МВО підрозділу, що здав цінності, у двох примірниках. Один примірник слугує підставою для списання ТМЦ, другий - для оприбуткування ТМЦ на склад.

Відпуск сировини і матеріалів для виготовлення сільськогосподарської продукції, а також на ремонтні та господарські потреби відбувається на основі лімітно-забірних карт і накладних-вимог. У разі невикористання матеріалів у виробництві їх повернення на склад оформляється накладною. Матеріали у виробництво відпускаються у ПрАТ “Шамраївське” відповідно до лімітів, встановлених на підставі норм витрат запасів на одиницю продукції рослинництва і тваринництва, а також відповідно до плану випуску сільськогосподарської продукції на місяць. Накладні-вимоги являють собою єдність розпорядчого і виправдного документів і використовуються для одноразового відпуску матеріалів. Лімітно-забірні картки об’єднують у собі розпорядчий документ, який містить ліміт (граничну кількість) відпуску, й накопичувальний виправдний документ, що підтверджує багаторазовий відпуск матеріалів зі складу в рахунок ліміту. У зазначених картках зазначається місячний ліміт відпуску запасів конкретному підрозділу ПрАТ “Шамраївське” або фізичній особі-МВО, встановлений планово-виробничим відділом та відділом постачання. Ліміт визначається, виходячи з виробничої програми підрозділів, що займаються тваринництвом та рослинництвом, та діючих норм витрат матеріалів з урахуванням існуючих залишків запасів на початок місяць. Відпуск запасів на сторону здійснюється на підставі договорів, нарядів та інших документів і письмового розпорядження керівника ПрАТ “Шамраївське”. Товарно-транспортними накладними оформляється як відпуск, так і надходження матеріалів.

Внутрішнє переміщення запасів зі складу ПрАТ “Шамраївське” у його структурні підрозділи, здачу відходів виробництва на склад, повернення

невикористаних у виробництві матеріалів оформлюють накладкою-вимогою типової форми № М-11. У відділі постачання ПрАТ “Шамраївське” проводять оперативний облік виконання договорів постачання шляхом відкриття спеціальних журналів з обліку надходження вантажів, в яких відбувається реєстрація: товаро-транспортних документів; перевірка їх відповідності умовам договору; видача довіреностей на одержання і доставку вантажу; фактів передачі первинних документів до бухгалтерії або фінансового відділу. Обліковий процес щодо запасів на ПрАТ “Шамраївське” являє собою єдність двох процесів: по-перше, транспортування і доставка на підприємство замовлених і закуплених запасів по-друге, на підставі відповідної первинної документації; по-друге, оформлення кредиторської заборгованості за ТМЦ та її погашення постачальникам.

ПрАТ “Шамраївське” відповідно до укладених договорів постачання контролює доставку вантажу, організує його приймання і вивантаження, відповідне зберігання на складі та у відповідних підрозділах. Відповідальність за доставку вантажу до ПрАТ “Шамраївське” відповідно до укладених договорів постачання та його схоронність в дорозі несе постачальник та транспортна організація, що перевозить вантаж на підставі належно оформлених товаро-транспортних документів.

ПрАТ “Шамраївське” приймає вантаж за кількістю і якістю на своєму складі, або на складі постачальника у разі самовивозу, коли МВО ПрАТ “Шамраївське” одержує вантаж на складі постачальника за довіреністю і вивозить його транспортом підприємства. Відповідальність МВО ПрАТ “Шамраївське” за одержані ТМЦ виникає з моменту підписання його представником товарних документів на одержання вантажу.

Складський облік матеріалів за кількістю і сортами запасів здійснюється за допомогою карток за формою № М-12, які відкриваються в бухгалтерії й віддаються під розписку у реєстрі, де вказуються дата видачі, кількість карток, їх реєстраційні номери і підпис одержувача. Записи в картках (у кількісному виразі) ведуть МВО на підставі первинних документів, що підтверджують рух

матеріалів і складаються у день здійснення операцій. Однак, в ПрАТ “Шамраївське” картки складського обліку не ведуться. Сортовий облік матеріалів на складі в ПрАТ “Шамраївське” ведеться в книгах.

Складський облік матеріалів є важливим фактором контролю за зберіганням матеріальних цінностей ПрАТ “Шамраївське”, він організований за видами об'єктів, що зберігаються, за місцями зберігання, за кількістю ТМЦ, за партіями надходження матеріальних цінностей. Кожному виду ТМЦ присвоюється номенклатурний номер, що дублюється у всіх первинних документах. Перші три цифри номенклатурного номера означають номер синтетичного рахунка і субрахунку, наступні дві - номер групи, а решта - порядковий номер матеріальних цінностей у групі. Облік ТМЦ за цими номерами дозволяє проводити кількісну звірку даних оперативного складського й аналітичного бухгалтерського обліку. Завідуючий складом ПрАТ “Шамраївське” щоденно записує до складської книги всі операції надходження і списання запасів, нумеруючи свої записи по порядку з початку року чи кварталу. Після кожного запису визначається залишок матеріалів даного номенклатурного номера. В умовах комп'ютерного обліку машина автоматично зіставляє одержаний залишок із нормою запасу і готує документацію для наступного замовлення матеріальних ресурсів. Кожна реєстрація даних того чи іншого первинного документа здійснюється автоматично і дозволяє правильно організувати складське господарство, використовувати інструкції з обліку запасів; проводити правильне групування запасів; розробляти їх номенклатуру, норми запасу і витрат.

Для аналітичного обліку запасів в умовах ПрАТ “Шамраївське” на кожний вид ТМЦ відкривається номенклатурний номер і відкривається аналітичний рахунок, в якому вони відображаються за їх кількістю у натуральному вираженні і вартісною оцінкою. Аналітичні рахунки групуються за групами матеріалів, місцями зберігання, МВО, за синтетичними рахунками бухгалтерського обліку і субрахунками.

У ПрАТ “Шамраївське” прийнято групування матеріальних цінностей на основні матеріали (добрива, корма), додаткові матеріали (фарба, проволока, дезінфекційні засоби), облік ведеться в розрізі партій та постачальників. Дані за аналітичними рахунками узагальнюються в оборотних відомостях, які призначені для контролю зберігання і руху ТМЦ, їх оцінки, звірки з даними складського обліку, а також для відображення підсумків інвентаризації. У ПрАТ “Шамраївське” використовують сальдовий метод організації обліку. Для контролю правильності його ведення дані складського обліку зіставляють із даними аналітичного обліку за обліковими цінами вартісних показників.

Для забезпечення вірогідності даних складського обліку у ПрАТ “Шамраївське” налагоджено систематичний контроль за його веденням. У встановлені дні раз на тиждень працівники бухгалтерії перевіряють безпосередньо на складі у присутності завідуючого складом (комірника) своєчасність і правильність оформлення первинних документів по складських операціях. Документи, що надійшли зі складу ПрАТ “Шамраївське” до бухгалтерії, перевіряють як з точки зору правильності їх оформлення, так і по суті відображених у них операцій. Прибуткові ордери звіряють з рахунками, що до них належать, транспортними документами, прийомними актами тощо.

ПрАТ “Шамраївське” веде синтетичний облік сировини й матеріалів на рахунку 201, купівельних напівфабрикатів та комплектуючих виробів – на рахунку 202, палива – на рахунку 203, тари й тарний матеріалів – на рахунку 204, будівельних матеріалів – на рахунку 205, матеріалів, переданих в переробку, - на рахунку 206, запасних частин – на рахунку 207, матеріалів сільськогосподарського призначення – на рахунку 208, інших матеріалів – на рахунку 209. Поточні біологічні активи рослинництва, які оцінені за справедливою вартістю, обліковуються на рахунку 211. Поточні біологічні активи тваринництва, які оцінені за справедливою вартістю обліковуються за рахунком 212, а за первісною вартістю – на рахунку 213.

Аналіз організації аналітичного та синтетичного обліку виробничих запасів в ПрАТ “Шамраївське” дозволив встановити, що вона нічим не відрізняється від загальноприйнятої.

За дебетом рахунку 20 «Виробничі запаси» відображаються надходження запасів на підприємство, їх дооцінка, за кредитом - витрачання на сільськогосподарське виробництво, переробку, відпуск, продаж на сторону, уцінка тощо. Для обліку надходження й використання виробничих запасів в ПрАТ “Шамраївське” використовують такі аналітичні інвентарні субрахунки рахунку 201 «Сировина і матеріали»:

2011 «Основні сировина і матеріали рослинництва»;

2012 «Основні сировина і матеріали тваринництва»;

2013 «Основні сировина і матеріали на складі»;

2014 «Додаткові сировина і матеріали на складі».

2015 «Додаткові сировина і матеріали у виробництві».

На субрахунку 201 відображаються наявність та рух сировини та основних матеріалів, які входять до складу сільськогосподарської продукції, що виготовляється, або є необхідною для вирощування сільськогосподарських культур та тварин. Допоміжні матеріали, які використовуються при виготовленні сільськогосподарської продукції, технічних цілей та сприяння у виробничому процесі, відображаються на субрахунку 2015.

У бухгалтерському обліку ПрАТ “Шамраївське” операції з придбання виробничих запасів відображаються за відповідним субрахунком рахунку 20 “Виробничі запаси” та кредитом рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками” - на покупну вартість запасів (без ПДВ). На суму податкового кредиту з ПДВ, на яку підприємство має право зменшити податкове зобов'язання, робиться проводка за дебетом рахунку 641 “Розрахунки за податками” та кредитом рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками”. На суму, що сплачена постачальникам за придбані виробничі запаси, робиться проводка за дебетом рахунку 63 “Розрахунки з постачальниками та підрядниками” та кредитом рахунку 31

“Рахунки в банках”. Якщо договором передбачена попередня оплата запасів, що підлягають до постачання, то в бухгалтерському обліку ПрАТ “Шамраївське” роблять записи: на суму, перераховану постачальнику в оплату відпускної вартості ТМЦ, що підлягають до постачання – дебетується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками» та кредитується рахунок 31 «Рахунки в банках». На суму сплаченого ПДВ дебетується рахунок 641 «Розрахунки по податках» та кредитується рахунок 31 «Рахунки банках». Одночасно на суму податкового кредиту по ПДВ дебетується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками» та кредитується рахунок 644 «Податковий кредит». На вартість оприбуткування отриманих від постачальників попередньо оплачених виробничих запасів дебетується відповідний субрахунок рахунку 20 «Виробничі запаси» та кредитується рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками». Одночасно на суму податкового кредиту по ПДВ робиться проводка за дебетом рахунку 644 «Податковий кредит» та кредитом рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками». Невідфактуровані постачання запасів ПрАТ “Шамраївське” приймаються на облік по прийомних актах за формою № М-7 і відображаються записом за дебетом рахунку 20 «Виробничі запаси» (відповідний субрахунок) у кореспонденції з кредитом рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками». Після одержання від постачальника рахунків - фактур і інших товаросупроводжувальних документів ПрАТ “Шамраївське” раніше зроблений запис сторнує і робить звичайний запис на суми, зазначені в отриманих документах.

Якщо при прийманні вантажу виявлена нестача матеріалів, то на дебет рахунку 20 «Виробничі запаси» оприбутковуються тільки фактично отримані матеріали, а на вартість нестачі цінностей, що виникла при перевезеннях, на підставі відповідно оформлених актів пред’являють претензію винуватцю нестачі (транспортній організації) і відображають за дебетом рахунку 374 «Розрахунки по претензіях» у кореспонденції з кредитом рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками».

Матеріали, що надійшли на адресу ПрАТ “Шамраївське”, приймаються ним за актом на відповідальне збереження і враховуються на забалансовому рахунку 023 «Матеріальні цінності на відповідальному збереженні» до вказівок постачальника про їхнє повернення, переадресування чи реалізацію на місці.

Оприбуткування виробничих запасів, отриманих з інших джерел, відображається записом за дебетом відповідного субрахунку рахунку 20 «Виробничі запаси» у кореспонденції з кредитом рахунків: 40 «Статутний капітал» (на вартість матеріальних цінностей, внесених засновниками в статутний капітал ПрАТ “Шамраївське”); 719 «Інші доходи від операційної діяльності» (на вартість безоплатно отриманих запасів від інших юридичних осіб, а також оприбуткування раніше не врахованих запасів); 742 «Доход від реалізації необоротних активів» (запаси, отримані в обмін на Виробничі запаси) тощо

Транспортно-заготівельні витрати, пов’язані з придбанням виробничих запасів (залізничний та автомобільний тариф, водяний фрахт, вантажно-розвантажувальні роботи), враховуються на аналітичному рахунку 2016 «Транспортно-заготівельні витрати». На суму витрат із придбання запасів дебетується рахунок 20 «Виробничі запаси» та кредитуються рахунки 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками», 685 «Розрахунки з різними кредиторами» тощо.

В умовах ПрАТ “Шамраївське” для обліку запасів використовуються такі рахунки: 22 - Малоцінні та швидкозношувані предмети, 23- Виробництво, 24 - Брак у виробництві, 27 - Продукція сільськогосподарського виробництва. Таким чином, за дебетом синтетичних рахунків класу 2 «Запаси» відображається фактична собівартість придбаних ТМЦ (покупна ціна і ТЗР).\

У ПрАТ “ Шамраївське” на підставі обробки первинних документів (рахунків-фактур, прибуткових ордерів, прийомних актів тощо) одержують відповідні машинограми: придбання ТМЦ, ТЗР, оприбуткування матеріалів (по синтетичних рахунках, субрахункам, номенклатурним номерам), оборотна

відомість до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками і підрядчиками» тощо. У ПрАТ «Шамраївське» для оцінки виробничих запасів використовують метод середньозваженої собівартості. Витрачені протягом місяця запаси по прийнятих облікових цінах списують із кредиту відповідного субрахунку рахунку 20 «Виробничі запаси» на дебет рахунків на вартість витрачених запасів - 23 «Виробництво» (у виробництві рослинництва і тваринництва); 91 «Загальновиробничі витрати» (для загальновиробничих потреб структурних підрозділів У ПрАТ «Шамраївське»); 92 «Адміністративні витрати» (для загальногосподарських потреб); 93 «Витрати на збут» (для потреб, пов'язаних зі збутом сільськогосподарської продукції).

Відповідно до діючого Плану рахунків бухгалтерського обліку сума дооцінки виробничих запасів направляється на збільшення додаткового капіталу ПрАТ «Шамраївське» та відображається в обліку записом за дебетом рахунку 20 «Виробничі запаси» та кредитом рахунку 42 «Додатковий капітал», субрахунок 423 «Дооцінка активів». Уцінка запасів здійснюється за даними інвентаризації й оформляється описом-актом, після затвердження якого керівником у бухгалтерському обліку на суму уцінки роблять запис за дебетом рахунку 946 «Втрати від знецінювання запасів» та кредитом рахунку 20 «Виробничі запаси». Наприкінці звітного періоду сума уцінки списується на фінансові результати діяльності з кредиту рахунка 946 «Втрати від знецінювання запасів» на дебет рахунку 791 «Результат основної діяльності».

Основними задачами інвентаризації запасів є: виявлення фактичної наявності і дотримання умов їхнього збереження; виявлення невикористаних ТМЦ; перевірка реальності залишків ТМЦ, що враховуються на балансі. Інвентаризація запасів має проводитися не менш одного разу в рік, але не раніше 1 жовтня. Кількість інвентаризацій у звітному році, дати їхнього проведення і перелік майна, що підлягає інвентаризації під час проведення кожної з них, визначаються керівником ПрАТ «Шамраївське». Проведення інвентаризації є обов'язковим: перед складанням річної фінансової звітності; при зміні МВО; при виявленні фактів розкрадань чи зловживань, псування

цінностей (на день виявлення таких фактів); після пожежі, повені, землетрусу, іншого стихійного лиха, у випадку ліквідації чи передачі майна ПрАТ “Шамраївське” в оренду; відповідно до розпорядження судових чи слідчих органів.

Інвентаризація матеріальних цінностей проводиться інвентаризаційною комісією, призначеною наказом керівника ПрАТ “Шамраївське”, з обов'язковою участю головного бухгалтера. Очолює інвентаризаційну комісію керівник ПрАТ “Шамраївське”, він же несе відповідальність за її організацію, правильне і своєчасне проведення інвентаризації. До початку інвентаризації в бухгалтерії ПрАТ “Шамраївське” завершується обробка всіх документів по надходженню і витрачання ТМЦ, здійснення відповідних записів в регістрах аналітичного обліку і визначення залишків на день інвентаризації. До початку інвентаризації на складах і інших місцях зберігання ПрАТ “Шамраївське” ТМЦ розкладаються по найменуванню, сортам, розмірам; на них вивішуються ярлики з докладними відомостями, що характеризують їх якість, кількість, вагу та розміри тощо.

МВО ПрАТ “Шамраївське” до початку інвентаризації дають розписку в тому, що всі прибуткові і видаткові документи ними здані в бухгалтерію. Вони мають засвідчити, що жодні не оприбутковані та не списані витрати ТМЦ у них відсутні. Після цього жодні документи інвентаризаційною комісією в увагу не приймаються.

Дані інвентаризації кожного виду ТМЦ заносяться в інвентаризаційні описи за формою № М-21, що складаються в двох екземплярах (а при зміні МВО - у трьох екземплярах), підписуються головою і всіма членами комісії, а МВО пишуть на кожному описі розписку наступного змісту: «Усі цінності, поіменовані в даному інвентаризаційному описі з №... по №... перевірені комісією в натурі в моїй присутності і внесені в опис, у зв'язку з чим претензій до інвентаризаційної комісії не маю. Цінності, перераховані в описі, знаходяться на моєму відповідальному збереженні».

Один екземпляр інвентаризаційного опису залишається у МВО, а другий - передається в бухгалтерію, де фактичні залишки матеріальних цінностей, зафіксовані в описах, звіряють з даними бухгалтерського обліку. Матеріальні цінності, по яких виявлені розбіжності (надлишки, нестачі), записують у порівнювальну відомість, а МВО повинні дати інвентаризаційній комісії письмові пояснення про причини їхнього виникнення. Свої висновки і пропозиції у відношенні врегулювання інвентаризаційних різниць комісія оформляє протоколом і подає на твердження керівнику ПрАТ «Шамраївське». Він має прийняти рішення про оприбуткування надлишків і списанні нестач матеріальних цінностей і затвердити протокол у 5-денний термін після закінчення інвентаризації.

У бухгалтерському обліку результати інвентаризації відображаються в наступному порядку. Надлишки матеріальних цінностей приймаються на баланс записом за дебетом рахунку 20 «Виробничі запаси» та кредитом рахунку 719 «Інші доходи операційної діяльності».

Вартість нестачі виробничих запасів, виявленої при інвентаризації, по їхній балансовій вартості відображається записом за дебетом рахунку 947 «Нестачі і утрати від псування цінностей» та кредитом рахунку 20 «Виробничі запаси». Сума нестачі матеріальних цінностей, що підлягає відшкодуванню винуватцями, відображається записом за дебетом рахунку 375 «Розрахунки по відшкодуванню заподіяного збитку» та кредитом рахунку 716 «Відшкодування раніше списаних активів».

Вартість нестачі матеріальних цінностей, по якій винуватці на день закінчення інвентаризації не встановлені, одночасно зі списанням з балансу відображаються за дебетом забалансового рахунку 072 «Невідшкодовані нестачі і утрати від псування цінностей» до виявлення винуватців їхнього виникнення. При виявленні винуватців раніше списаних матеріальних цінностей рахунок 072 кредитується з одночасним відображенням сум, що підлягають відшкодуванню винуватцями за дебетом рахунку 375 «Розрахунки

по відшкодуванню заподіяного збитку» та кредитом рахунку 716 «Відшкодування раніше списаних активів».

При виявленні нестач і втрат, що виникли внаслідок зловживань, в умовах ПрАТ “Шамраївське” відповідні матеріали протягом 5 днів підлягають передачі слідчим органам, а на суму виявлених нестач і втрат подається цивільний позов. Виходячи із суми різниці відсутніх матеріальних цінностей і суми збитку в бухгалтерському обліку роблять запис за дебетом рахунку 375 «Розрахунки по відшкодуванню заподіяного збитку» та кредитом рахунку 716 «Відшкодування раніше списаних активів».

При відшкодуванні винними особами суми заподіяного збитку від розкрадання, нестачі, псування матеріальних цінностей в умовах ПрАТ “Шамраївське” роблять запис за дебетом рахунку 30 «Каса» (66 «Розрахунки по оплаті праці» - якщо вартість збитку утримується із заробітної плати винуватця), а також кредитом рахунку 375 «Розрахунки по відшкодуванню заподіяного збитку».

Зі стягнених з винних осіб сум відшкодовується збиток, заподіяний ПрАТ “Шамраївське”, інша сума (різниця між балансовою вартістю чи нестачі псування матеріальних цінностей і відшкодованою сумою збитку) підлягає перерахуванню в державний бюджет, що в бухгалтерському обліку відображається записом за дебетом рахунку 716 «Відшкодування раніше списаних активів» і кредиту рахунку 642 «Розрахунки за обов'язковими платежами».

Сучасний рівень розвитку характеризується комп'ютеризацією всіх сфер діяльності людини. За допомогою персонального комп'ютера (ПК) зважаються завдання будь-якої складності. В даний час ПК значно полегшує працю бухгалтера, звільнивши його від ручних розрахунків і рутинної, виснажливої роботи по підготовці інформації.

В умовах автоматизації бухгалтерського обліку, у діяльності бухгалтерії здійснюється чітке розмежування облікових функцій і створюються передумови для більш повної реалізації облікових функцій.

Можливості обліку операцій з виробничими запасами, що з'являються при автоматизації облікових робіт, повною мірою можуть бути реалізовані, якщо забезпечені належний контроль усього процесу кореспонденції й у тому числі правильності, законності, доцільності господарських операцій, відбитих у первинних документах. Хід нагромадження інформації має місце від часткового до загального, тобто від первинних документів до форми № 1.

Однак, у зв'язку з відмінностями у формуванні і використанні машинних носіїв інформації в порівнянні з паперовими, можна відзначити деякі особливості обліку в умовах автоматизації облікових робіт.

1. Автоматизована система обробки економічної інформації з обліку виробничих запасів з використанням АРМ бухгалтера передбачає рішення наступних задач:

- облік руху запасів на складі;
- аналітичний облік запасів на складі (ПрАТ “Шамраївське”) у натуральному і вартісному вираженні;
- облік відпуску запасів в виробництво;
- облік реалізованих запасів;
- облік переоцінки запасів;
- облік управлінський;
- одержання даних про відпуск запасів у виробництво для управління;
- одержання даних про отримання запасів від постачальників, договори у натуральному і вартісному вираженні;
- облік запасів в необхідних цінах;
- розподіл сальдо за рахунком 201.

Для задачі «Облік операцій з виробничими запасами», метою її рішення з застосуванням ПК є:

- одержання вихідної інформації з надходження, руху та використання запасів;
- підвищення оперативності і вірогідності облікової інформації;

- розширення можливостей і посилення дієвості бухгалтерського обліку і контролю за господарською діяльністю ПрАТ “Шамраївське”.

Автоматизована система обліку операцій з виробничими запасами призначена для збору, збереження, обробки і передачі інформації на основі застосування засобів ВТ, раціональної організації облікового процесу, максимального використання безпаперової форми ведення обліку.

Дана задача входить до складу задач автоматизованої системи обліку й обробки економічної інформації. Сутність задачі складається в автоматизованому формуванні документів на підставі введення в пам'ять ПК мінімальної вхідної інформації і складання вихідних документів за допомогою використання нормативно-довідкової інформації.

Призначення задачі:

- автоматизоване визначення фактичної наявності та витрат матеріалів, сировини на виробництво;
- систематизація й узагальнення даних;
- забезпечення рахункових інформаційних зв'язків з іншими задачами;
- оперативний і бухгалтерський контроль за забезпеченням схоронності власності.

Вихідні документи, що одержані в результаті рішення цієї задачі, необхідні для одержання повної інформації про наявність виробничих запасів та їх витрати.

Автоматизація рішення задачі «Облік виробничих запасів» дозволяє:

- 1.Скоротити час, затрачений на формування усіх вихідних документів;
- 2.Автоматично скласти необхідні машинограми;
- 3.Вирішити інші комплекси задач зв'язані з даною задачею.

Автоматизоване ведення бухгалтерського обліку припускає роботу користувача в наступних режимах:

- 1.Введення даних бухгалтерського обліку;
- 2.Введення нормативно-довідкової інформації;
- 3.Формування залишків по рахунках;

4.Формування вихідних документів;

5.Обслуговування інформаційної бази.

Рішення задачі обліку виробничих запасів забезпечує:

- облік і контроль своєчасних розрахунків з постачальниками матеріалів та сировини;

- облік витрат матеріалів і сировини на виробництво сільськогосподарської продукції;

- розподіл витрат, зв'язаних з виробництвом і реалізацією сільськогосподарської продукції.

Даний облік забезпечує рішення задач по обліку запасів на складах та на місцях їх споживання.

Головне призначення автоматизованої системи по формуванню звітів полягає в забезпеченні автоматичного проведення підсумків, оборотів по рахунках і розрахунків сальдо на кінець місяця. Отримані після розрахунку дані використовуються для формування і печатки оборотних і накопичувальних відомостей балансу й автоматично переводяться на початок наступного місяця в процесі роботи. Слід зазначити, що ПК контролює в Головній книзі вхідні і вихідні сальдо, і обороти по всіх рахунках ПрАТ “Шамраївське”, а в балансі – підсумки активу і пасиву методом балансового управління. Весь комплекс вищевказаних операцій здійснюються за допомогою наступних довідників, що входять у нормативно-довідкову інформацію.

1.Довідник план рахунків;

2. Типові бухгалтерські операції;

3.Довідник

4.Коректні проводки;

5.Вид субконто

Робота бухгалтера здійснюється в режимі діалогу з ПК із використанням технології, так званого «меню». Головне в роботі бухгалтерії те, щоб аналітичний облік випереджав синтетичний облік. Іноді з метою сприяння внутрішньому контролю формують оборотні і сальдові відомості по зазначених

рахунках. Управлінський облік являє собою аналіз показань з обліку витрат виробничих запасів, надання управлінської інформації для прийняття відповідних рішень. АРМ бухгалтера з обліку запасів характеризує комплекс задач, інформаційно зв'язаних із задачами суміжних АРМБ, а також з інформаційною системою в цілому. В АРМ бухгалтера по обліку запасів надходить інформація з АРМБ по обліку фінансово-розрахункових операцій, інформація про оплачені банком розрахункові документи, нормативна, планова інформація. У свою чергу АРМ бухгалтера з обліку запасів забезпечує інформацією для: АРМБ зведеного обліку і складання звітності, де вміщується інформація про витрати на виробництво і реалізацію сільськогосподарської продукції.

Інформаційна система АСУП – інформація об наявності, руху, витрачання запасів. Регламентний режим забезпечує одержання результатної інформації у виді машинограм у повному обсязі. У запитальному режимі результатна інформація видається по вимогах користувача. Запитальна інформація може бути представлена у виді зображення на екрані монітора, або у виді машинограм.

Розглянемо організацію обліку запасів у програмі 1С-Бухгалтерія. В бухгалтерському обліку надходження виробничих запасів, товарів, МШП та напівфабрикатів на склад, їх рух та витрачання оформлюється одними й тими ж документами, та відображаються ідентичними господарськими операціями.

Для організації аналітичного обліку запасів використовуються субконто «ТМЦ» та «Места хранения», кожному з яких відповідають однойменні довідники

В довіднику «ТМЦ», параметри якого знаходяться в режимі «Конфігуратору», найважливішими його характеристиками, що налагоджуються в «Конфігураторе», є наступні:

1) довідник є трирівневим, про що свідчить значення параметру «Кількість рівнів»,

2) довідник не підпорядкований іншим довідникам, про що свідчить значення параметру «*Подчинен*»;

3) тип коду - числовий, кодування здійснюється по всьому довіднику;

4) для параметру «*Редактировать*» встановлено значення «*В диалоге*», а це свідчить про те, що для введення і редагування елементів передбачено спеціальну форму діалогу.

Вводити дані до цього довідника потрібно в режимі «1С: Предприятие 7.7», для чого слід вибрати вид «ТМЦ» у «Справочнику». Аналогічним чином в режимі «Конфигуратор» можна налагодити довідник «Места_Хранения»

Вводити інформацію в довідник «*Места_Хранения*» доцільно заздалегідь, оскільки дана інформація використовується при вирішенні багатьох задач різних ділянок обліку.

Для введення даних в цей довідник необхідно виконати наступні дії:

«*Справочники*» - «*Места хранения*». Ввести новий елемент в довідник можна двома способами:

1) через меню «*Действия*» - «*Новый*»;

2) за допомогою клавіші *Insert*.

Для автоматизації оприбуткування запасів на підприємство передбачено наступні документи: «*Приходная накладная*» та «*Счет входящий*».

Заповнення реквізитів екранної форми документу «*Приходная накладная*» потрібно починати з реквізитів групи «*Вид поставщика*», яке може приймати одне з наступних значень: вітчизняний постачальник, іноземний постачальник, підзвітна особа, інше.

Після цього потрібно вказати постачальника із довідника «*Контрагенты*» або «*Сотрудники*» (якщо реєструється надходження від підзвітної особи), вибрати валюту, в якій буде виписана накладна і курс цієї валюти.

Якщо облік взаєморозрахунків з даним постачальником ведеться в розрізі договорів, і в довіднику «*Контрагенты*» для нього визначений договір по замовчуванню, останній відобразиться в полі «*Заказ*» електронної форми

прибуткової накладної. Разом з тим за допомогою кнопки вибору ([...]), можна замінити значення цього реквізиту, вибравши в ньому інший документ-замовлення з журналу *«Отбор заказа по контрагенту»*. Крім того, скористувавшись кнопкою [X] можна створити прибуткову накладну першим документом в ланцюгу взаєморозрахунків з клієнтом, тобто документом-замовленням. У цьому випадку в полі замовлення; буде відображатися рядок *«Без заказа»*.

У випадку, коли за запаси, що оприбутковуються за цією накладною вже було здійснено передоплату постачальником, прибуткову накладну потрібно вводити в режимі *«Ввод на основании»* по даному рахунку. При цьому, залежно від того, який документ був замовленням в ланцюгу взаєморозрахунків - угода чи рахунок, його найменування та реквізити будуть відображені в рядку *«Заказ»* електронної форми документу. При введенні прибуткової накладної на основі рахунку автоматично буде заповнена її таблична частина і реквізити шапки.

Далі необхідно вибрати місце зберігання запасів, куди вони будуть оприбутковані. Реквізит *«Что приходует»* також повинен бути заповненим до заповнення табличної частини документа.

Поле *«Вид торговли»* дозволяє вказати один з можливих видів оплати за придбані запаси для даної накладної. Відмітимо, що документ допускає оплату готівкою лише при встановленій валюті *«гривна»*.

В табличній частині прибуткової накладної зазначаються: назва запасів, що оприбутковуються; кількість об'єктів, що оприбутковуються; одиниця виміру; ціна без ПДВ; сума без ПДВ; сума ПДВ; сума з ПДВ; загальна сума з ПДВ.

У випадку валютного оприбуткування запасів за іноземну валюту в табличній частині з'являться стовпчики *«Пошлина»*, *«Там.усл.»*, *«Акциз»*, *«Перев.вал»*, *«Перев.грн»*, також якщо за цієї умови використовується ще і вантажно-митна декларація, в електронній формі з'явиться закладка *«ГТД»*, в групі *«Таможня»* якої вказуються наступні значення: бухгалтерський рахунок

взаєморозрахунків з митницею; організація-митниця з довідника «Контрагенты»; документ-замовлення, тобто договір з митницею, якщо в даному реквізиті встановлено значення «Без заказа», то, цей документ буде замовленням; сума мита без ПДВ; сума митних послуг без ПДВ; сума акцизу без ПДВ.

В реквізиті «Вид НДС' на закладці «Дополнительные» має бути визначено ставку ПДВ для даної накладної. Відмітимо, що документ допускає оприбуткування запасів з різними ставками ПДВ (20 %, 0 %, без ПДВ) в одній накладній - для цього існує поле «НДС» в кожному рядку табличної частини.

Даний документ передбачає також можливість оприбуткування запасів через підзвітну особу. Для цього необхідно включити опцію «Через подотчетное лицо», після чого вибрати підзвітну особу в реквізиті «Подотчетное лицо» і вказати суму до закриття підзвіту співробітника (по замовчуванню заповниться загальною сумою накладної з ПДВ). Сума до закриття підзвіту не може бути більшою за загальну суму даної накладної. Крім того, опція «Через подотчетное лицо» є недоступною при валютному оприбуткуванні, а також при обраному виді торгівлі «За наличные». В закладці «Дополнительные» також вказується стаття валових витрат для податкового обліку.

При проведенні документу формуються проводки, які можна проглянути у журналі операцій. Для цього необхідно, відкривши журнал операцій: «Журналы» - «Журнал операций», встановити наступну опцію:

«Журналы операций» - «Действия» -»Показывать проводки».

Документ «Счет входящий» призначений для відображення акцепту рахунку постачальника.

Документ може бути використаний як замовлення при виконанні передоплати за запаси, які ще не оприбутковані.

При заповненні цього документу потрібно обов'язково вказати постачальника; валюту, в якій буде виписаний рахунок та курс цієї валюти. Всі

інші реквізити даного документу повністю відповідають аналогічним реквізітам прибуткової накладної.

При проведенні документу проводки не формуються. Для перегляду введеного рахунку необхідно виконати такі команди:

«Журнали» - «Счета входящие».

Для автоматизації повернення запасів передбачено *запасів* наступні документи:

- 1) «Возвратная накладная» (буде розглядатись нижче);
- 2) «Возврат (розниця)» (буде розглядатись нижче);
- 3) «Возврат поставщику».

Документ «Возврат поставщику» призначений для реєстрації факту повернення придбаних запасів постачальнику.

В групі реквізитів «Поставщик» потрібно вибрати підприємство, якому повертаються запаси; рахунок обліку взаєморозрахунків з ним; валюту, за яку придбані об'єкти, які повертаються і курс цієї валюти відносно гривні. В реквізиті «Место хранения» визначається той склад, з якого будуть списані запаси, що повертаються.

В табличній частині документу вказується наступна інформація:

- назва запасів, які підлягають поверненню постачальнику;
- партія, яка має бути списана при проведенні документу . (за обліковими цінами якої здійснюється списання запасів);
- кількість запасів, що повертаються;
- одиниця виміру запасів;
- коефіцієнт перерахунку для вибраної одиниці виміру;
- ціна без ПДВ;
- сума без ПДВ;
- сума ПДВ;
- загальна сума з ПДВ;

поточний залишок по запасах на вибраному складі. На закладці «Дополнительно» цього документу можна вказати дані про осіб, які відпускають і отримують запаси.

У реквізитах «Субконто валовых издержек» і «Вид НДС» вказується аналітика, що використовується в проводках по валових доходах і валових витратах та відсоток податку на додану вартість (20%, 0% та без ПДВ). Реквізити «Счет» и «Вид» задають рахунок витрат і його аналітику для бухгалтерських проводок, які формуються у випадку, коли повернення запасів відбувається за цінами, меншими за облікові.

Для автоматизації руху, переоцінки та списання запасів використовуються наступні документи:

- 1) «Перемещение»;
- 2) «Переоценка ТМЦ»;
- 3) «Списание ТМЦ»;
- «Расходная накладная»;

5) «Счет-фактура». Документ «Переоценка ТМЦ» використовується для зміни як торговельної націнки товарів, що знаходяться в роздрібній торгівлі, і відповідно встановлення нової роздрібною ціни, так і зміни облікової ціни запасів, що знаходяться на складі ПрАТ «Шамраївське» Вид переоцінки запасів визначається в реквізиті «Вид» діалогової форми документа, в якому можна змінити облікову вартість запасів або змінити торговельну націнку. В реквізиті «Место хранения» вказується склад, де знаходяться запаси, що підлягають переоцінці.

При зміні облікової вартості запасів у реквізитах «Счет дохода» та «Счет затрат» необхідно вказати рахунок, який залежить від того, проводиться їх дооцінка чи уцінка. За замовчуванням пропонуються рахунки 719 «Інші доходи від операційної діяльності» і 946 «Втрати від знецінення запасів» відповідно.

Встановивши параметр документа «для *пересчета использовать общий процент*», можна задати відсоток щодо старої ціни запасів, по якому буде виконане перерахування у нові ціни.

У табличній частині документа наводиться список тих запасів, які необхідно переоцінити, із зазначенням їх нових облікових (роздрібних) цін (реквізит «*Нов.цена*») для кожного виду запасів. У колонці «*Ост.*» відображається поточний залишок даного виду запасів на обраному складі (в магазині).

Реквізити «*Кво*», «*Стар.цена*», «*Стар.сумма*» недоступні для редагування, їх значення автоматично визначаються при проведенні документа, відповідно до зазначених партій запасів.

При проведенні документу «*Переоценка ТМЦ*» формуються бухгалтерські проводки і змінюється періодичний реквізит «*Розничная цена*» у довіднику «*ТМЦ*» дня перерахованих у табличній частині документа елементів довідника «*ТМЦ*».

Проведення документа можна виконати, не закриваючи його діалогової форми. Для перегляду документів необхідно виконати наступні команди:

«*Журналы*» - «*Полный журнал*».

Для відображення в обліку операцій по списанню запасів у типовій конфігурації призначений документ «*Списание ТМЦ*»

Заповнення форми документа слід почати з вибору складу, з якого будуть списані запаси, витратного рахунка, на який буде списано облікову вартість об'єктів, а також відповідних статей аналітики цього рахунку.

У формі документа можна вказати причину списання запасів, необхідну для формування друкованої форми акту списання. У табличній частині документа зазначаються найменування запасів, які списуються, їх партія і кількість одиниць. Графи «*Сумма -*», «*НДС*» і «*Сумма +*» недоступні для редагування, їх значення розраховуються автоматично при проведенні документа відповідно до партій запасів, що списуються.

Документ *«Расходная накладная»* призначений для відображення операцій, пов'язаних з відпуском сільськогосподарської продукції, інших запасів, реалізації різного роду робіт та послуг.

Вибір документу-підстави відбувається відповідно, до загальноприйнятих правил.

Всі реквізити основної закладки документу відповідають документу *«Счет-фактура»*.

У закладці *«Дополнительно»* документу *«Расходная накладная»* відображається інформація про довіреність (реквізити в групі *«Доверенность»*) і про співробітника, який здійснював відпуск запасів.

Документ *«Калькуляция»* призначений для відображення господарських операцій, зв'язаних зі списанням матеріалів у виробництво.

Документ *«Калькуляция»* може працювати в режимі *«предварительная»* (надалі *«Предварительная калькуляция»*) і *«окончательная»* (надалі *«окончательная калькуляция»*).

Калькуляція, введена в режимі *«уведення нової»* є плановою, а в режимі *«введение на основании»* - фактичною.

Реквізити групи *«Материали і продукція»* дозволяють вибрати склад, з якого будуть списані матеріали (*«Склад матеріалів»*).

Для автоматичного заповнення табличної частини документу призначена кнопка *«Заполнить»*, розташована в нижній частині електронної форми документа. У специфікації табличної частини документа вказується наступна інформація: найменування витрат, партія матеріалів, яку потрібно списати з довідника *«ТМЦ»*; кількість матеріалів, сума витрат по плановій калькуляції для витрат з довідника *«Виды затрат»*. Для матеріалів ця сума розраховується автоматично при проведенні документа, у залежності від списаних партій.

Для документального оформлення операції списання матеріалів у виробництво без оприбуткування на склад готової сільськогосподарської продукції потрібно установити параметр програми *«Только списать»*

матеріали в производство». У цьому випадку не треба в табличній частині документа указувати витрати з довідника «Виды затрат». Рахунок і статтю витрат у проводках по списанню вартості матеріалів, можна установити безпосередньо в діалоговій формі документа, включивши опцію «Выбрать счет затрат». Заповнення табличної частини документа в цьому випадку можна здійснювати шляхом підбора з довідника «ТМЦ», скориставшись кнопкою «Підбор». Натискання кнопки «ОК» приведе до запису і проведення документа.

Склад та характеристику первинних та вихідних документів наведено в табл.2.1 та табл.2.2.

Таблиця 2.1

Склад і характеристика первинних документів з обліку запасів

Найменування первинного документа	Періодичність надходження на обробку	Джерело формування	Спосіб формування
Рахунок і накладна на придбані виробничі запаси	щодня	покупець	документ надходить від постачальника, інформація вводиться в систему
Прибутковий ордер	щодня	комірник	Формується комірником, інформація вводиться в систему
Лімітно -забірна карта	щодня	Майстер цеху	Формується майстром цеху, інформація вводиться в систему

Джерело: власна розробка

Схему технологічного рішення задачі обліку виробничих запасів наведено на рис.2.2.

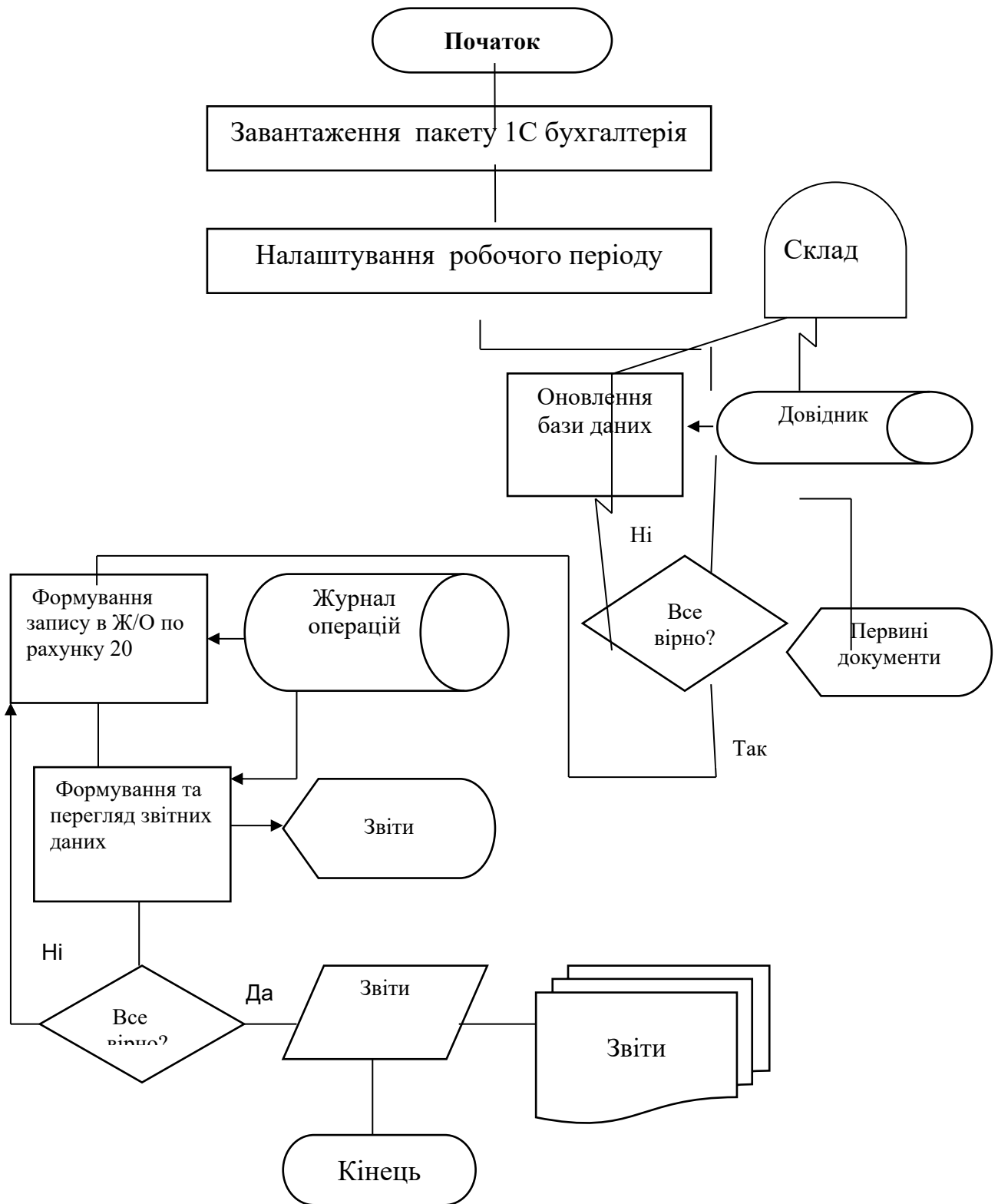

Рис. 2.2. Схема технологічного рішення задачі обліку виробничих запасів

Джерело: власна розробка

Характеристика вихідних документів з обліку запасів

Найменування вихідного документа	Форма представлення	Періодичність	Терміни видачі	Одержувач інформації
1. Дані про залишок запасів на підприємстві	ВГ, МГ	по запиту	-	Склад, відділ маркетингу.
2. Дані про списання залишків запасів	ВГ, МГ	по запиту	-	склад, відділ маркетингу
3. Відомість руху запасів	МГ	1 раз у місяць	3-тє число наступного місяця	бухгалтерія
4. Оборотна відомість по рахунку ²⁰ (журнал/ордер і відомість по рахунку)	МГ	1 раз у місяць	3-тє число наступного місяця	бухгалтерія
5. Зведена відомість по рахунку 20 (підсумки за кореспондуючими рахунках)	МГ	1 раз у місяць	3-тє число наступного місяця	бухгалтерія

Джерело: власна розробка

Математична модель розрахунку залишку запасів :

$$\text{Залишок на кінець} = \text{Залишок на початок} + \text{Прихід} - \text{Витрата}$$

Описана технологія комп'ютерного обліку виробничих запасів є доцільною.

2.2. Відображення операцій із запасами у фінансовій і податковій звітності ПрАТ “Шамраївське”

Операції із запасами відображаються у фінансовій звітності за рядками 1100, у тому числі виробничі запаси відображаються за статтею 1101, незавершене виробництво – за статтею 1102, готова продукція – за статтею 1103, поточні біологічні активи – за статтею 1110.

Протягом 2018-2020 років вартість запасів зросла у 3,79 разів, у тому числі виробничі запаси – у 2,26 разів, незавершене виробництво – у 7,1 разів, готова продукція – у 3,61 разів, поточні біологічні активи – у 2,73 разів (рис. 2.3).

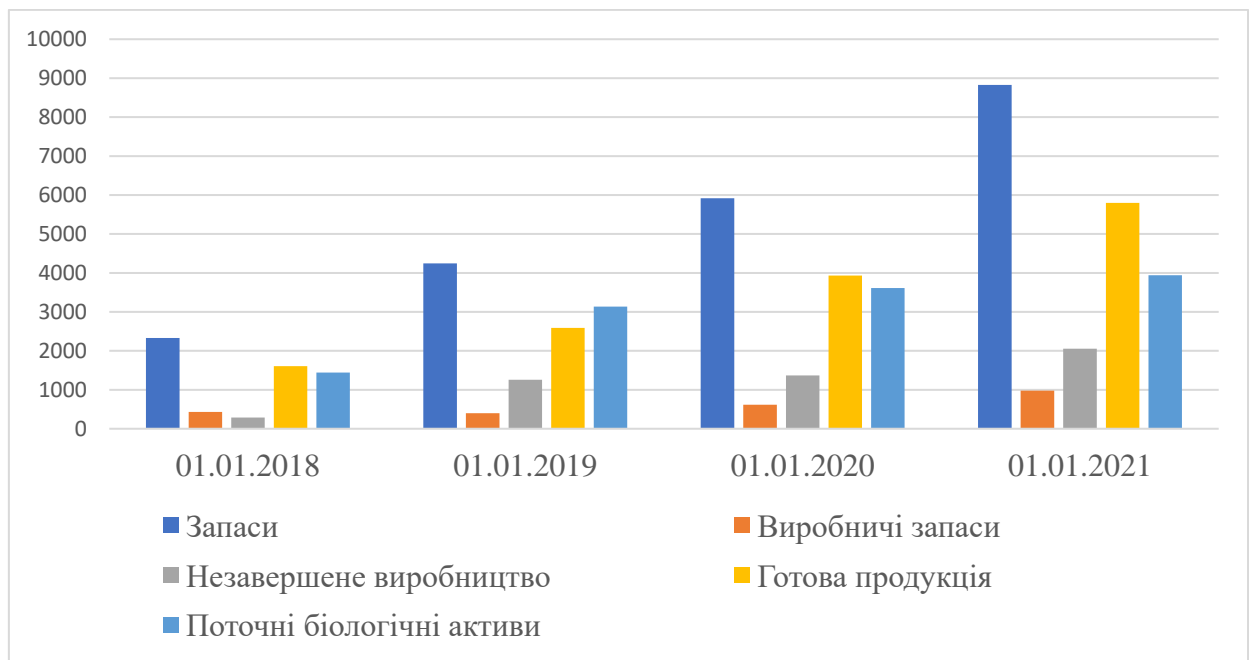

Рис. 2.3 – Динаміка вартості запасів ПрАТ “Шамраївське”, тис. грн.

Джерело: власні розрахунки

У табл. 2.3 наведено динаміку вартості та структури матеріальних оборотних активів ПрАТ “Шамраївське”. У структурі превалюють запаси, їх частка зросла з 61,77% до 69,13%, або на 7,37%. Найвищою є частка готової продукції, яка зросла з 42,61% до 45,40%, або на 2,79%. Частка поточних біологічних активів скоротилася з 38,23% до 30,87%, або на 7,37%.

Таблиця 2.3

Динаміка вартості та структури матеріальних оборотних активів ПрАТ “Шамраївське”

Стаття матеріальних активів	Рядок	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
		Тис. грн.					
Запаси	1100	2328	4246	5916	8827	6499	279,17
Виробничі запаси	1101	433	400	615	977	544	125,64
Незавершене виробництво	1102	289	1256	1368	2053	1764	610,38
Готова продукція	1103	1606	2590	3933	5797	4191	260,96
Поточні біологічні активи	1110	1441	3137	3610	3941	2500	173,49
Разом матеріальні оборотні активи		3769	7383	9526	12768	8999	238,76
		Структура, %					
Запаси	1100	61,77	57,51	62,10	69,13	7,37	11,93
Виробничі запаси	1101	11,49	5,42	6,46	7,65	-3,84	-33,39
Незавершене виробництво	1102	7,67	17,01	14,36	16,08	8,41	109,70
Готова продукція	1103	42,61	35,08	41,29	45,40	2,79	6,55
Поточні біологічні активи	1110	38,23	42,49	37,90	30,87	-7,37	-19,27
Разом матеріальні оборотні активи		100,00	100,00	100,00	100,00	0	0,00

Джерело: власні розрахунки

У рядку 1420 балансу відображається нерозподілений прибуток ПрАТ “Шамраївське”, який збільшився із 2161 тис. грн. 14285 тис. грн. (рис. 2.4).

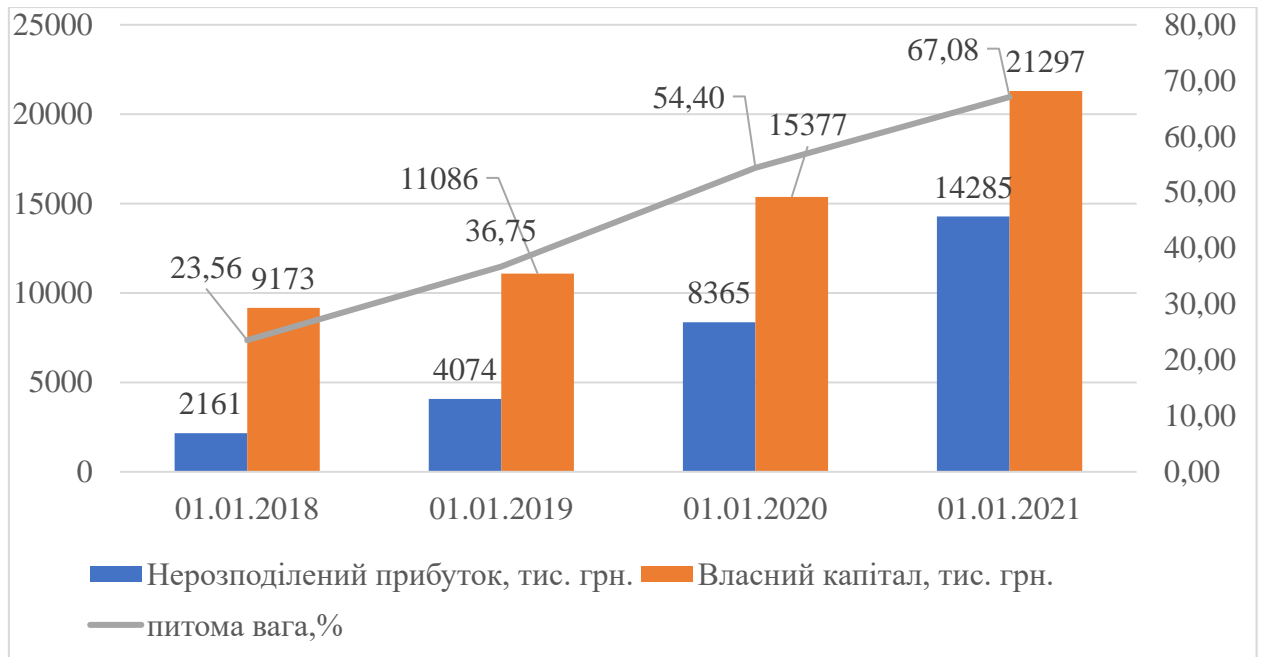

Рис. 2.4 – Динаміка власного капіталу та нерозподіленого прибутку ПрАТ “Шамраївське”

Джерело: власні розрахунки

Частка нерозподіленого прибутку у власному капіталі зросла із 23,56% до 67,08%. Підприємство є фінансово стійким, частка власного капіталу значно перевищує 50%, хоча і скоротилася із 93,2% до 83,3% (рис. 2.5).

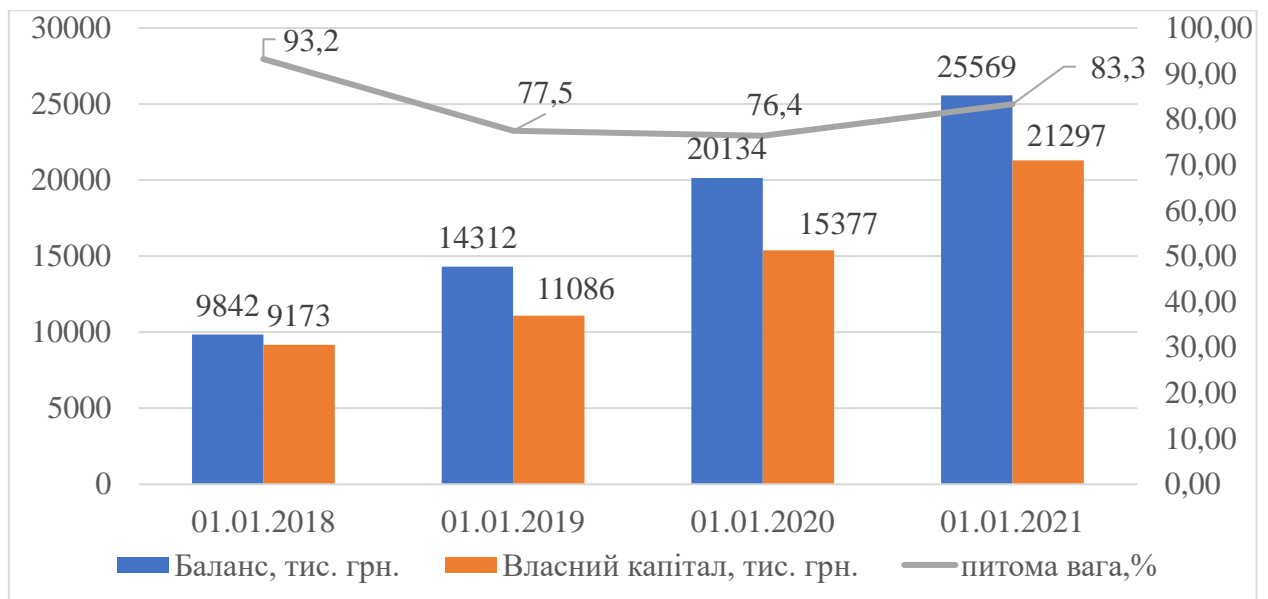

Рис. 2.5 – Динаміка капіталу та власного капіталу ПрАТ “Шамраївське”

Джерело: власні розрахунки

2.3. Аналіз запасів та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи підприємства

Ефективність використання запасів характеризується показниками оборотності, які наведено у табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Показники оборотності запасів ПрАТ “Шамраївське”

Показник звітності	Рядок звітності	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
Запаси	1100	2328	4246	5916	8827	6499	279,17
Чистий дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	2000	6411	9597	13760	19309	12898	201,19
Кількість оборотів запасів, разів		2,75	2,26	2,33	2,19	-0,57	-20,57
Тривалість обороту запасів, дні		131	159	155	165	34	25,89

Джерело: власні розрахунки

Протягом аналізованого періоду кількість оборотів запасів скоротилася з 2,75 до 2,19 оборотів на рік, або на 0,57 оборотів. Тривалість одного обороту запасів зросла з 131 дня до 165 днів, або на 34 дня.

У табл. 2.5 наведено результати аналізу ділової активності ПрАТ “Шамраївське”. Чистий дохід від реалізації сільськогосподарської продукції збільшився із 6411 тис. грн. до 19309 тис. грн., або на 12898 тис. грн (на 201,19%).

Результати аналізу ділової активності ПрАТ “Шамраївське”.

Показник звітності	Рядок звітності	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
Чистий дохід від реалізації сільськогосподарської продукції	2000	6411	9597	13760	19309	12898	201,19
Собівартість реалізованої сільськогосподарської продукції	2050	4936	7758	9093	3108	8172	165,56
Валовий: прибуток	2090	1475	1839	4667	6201	4726	320,41
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1809	1923	4291	5920	4111	227,25
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1809	1923	4291	5920	4111	227,25
Матеріальні затрати	2500	2460	6145	6109	8348	5888	239,35
Витрати на оплату праці	2505	1233	1679	2056	3435	2202	178,59
Відрахування на соціальні заходи	2510	486	543	448	764	278	57,20
Амортизація	2515	597	744	1021	1398	801	134,17
Інші операційні витрати	2520	0	5598	141	218	218	
Разом	2550	4776	14709	9775	14163	9387	196,55

Джерело: власні розрахунки

Валовий: прибуток підприємства збільшився із 1839 тис. грн. до 6201 тис. грн., або на 4726 тис. грн. (320,41%). Прибуток від операційної діяльності: прибуток (рядок 2190) збільшився із 1809 тис. грн. до 5920 тис. грн., або на 4111 тис. грн. (на 227,25%). Витрати підприємства (рядок 2550) зросли з 4776 тис. грн. до 114163 тис. грн., або на 9387 тис. грн. (на 196,55%).

У структурі витрат найбільша питома вага приходить на матеріальні витрати, вона зросла з 51,51% до 58,94%, або на 7,43% (табл. 2.6).

Таблиця 2.6

Аналіз динаміки структури витрат ПрАТ “Шамраївське”

Показник звітності	Рядок звітності	01.01.2018	01.01.2019	01.01.2020	01.01.2021	Абсолютний приріст	Темп приросту, %
Матеріальні затрати	2500	51,51	41,78	62,50	58,94	7,43	14,43
Витрати на оплату праці	2505	25,82	11,41	21,03	24,25	-1,56	-6,06
Відрахування на соціальні заходи	2510	10,18	3,69	4,58	5,39	-4,78	-46,99
Амортизація	2515	12,50	5,06	10,45	9,87	-2,63	-21,03
Інші операційні витрати	2520	0,00	38,06	1,44	1,54	1,54	
Разом	2550	100,00	100,00	100,00	100,00	0,00	0,00

Джерело: власні розрахунки

На рис. 2.6 наведено динаміку оборотних активів, поточних зобов'язань та коефіцієнту покриття. Зазначений коефіцієнт знаходиться на рівні, що вдвічі менше рекомендованого рівня.

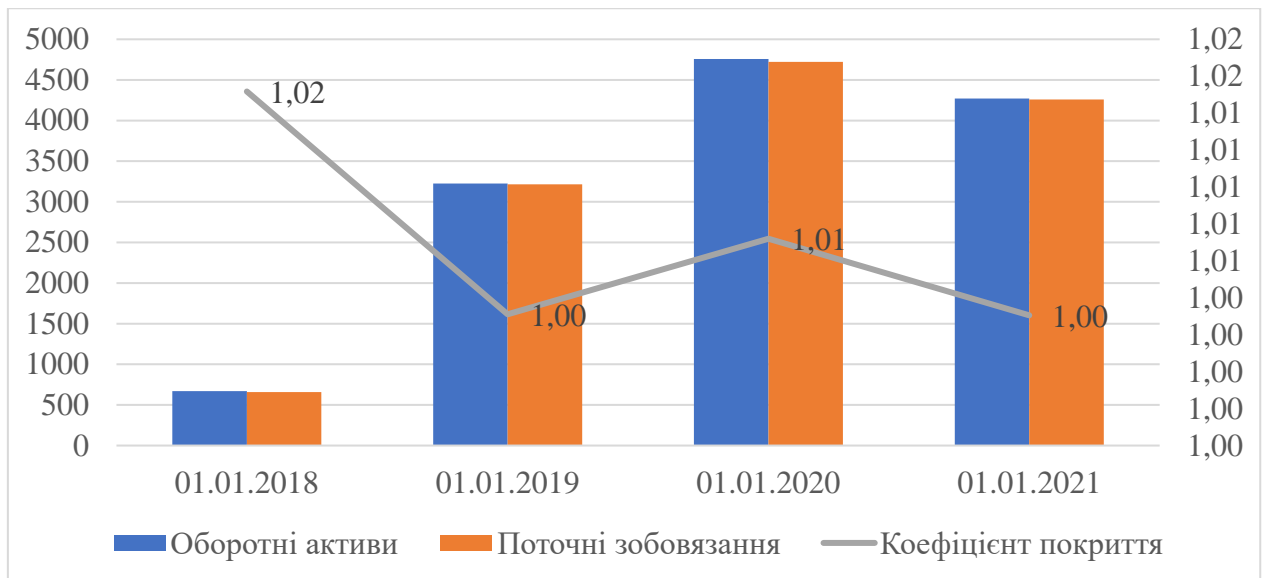

Рис. 2.6 - Динаміка оборотних активів, поточних зобов'язань та коефіцієнту покриття.1,0

Джерело: власні розрахунки

Коефіцієнт покриття скоротився із 1,02 до 1,0.

Висновки до розділу 2

1. У ПрАТ «Шамраївське» поточний облік матеріалів здійснюють за фактичною собівартістю. Основними типовими документами з оприбуткування та видачі матеріалів в ПрАТ «Шамраївське» є накладні, товарно-транспортні накладні, прибуткові ордери, акти про приймання матеріалів тощо. В ПрАТ «Шамраївське» картки складського обліку не ведуться. Сортовий облік матеріалів на складі в ПрАТ «Шамраївське» ведеться в книгах.

2. У ПрАТ «Шамраївське» складський облік організовано за видами об'єктів, що зберігаються, за місцями зберігання, за кількістю матеріальних цінностей. Складський облік організовано за партіями надходження матеріальних цінностей. Кожному виду матеріальних цінностей присвоюється номенклатурний номер, що дублюється у всіх первинних документах.

3. Для обліку надходження й використання виробничих запасів в ПрАТ «Шамраївське» використовують такі аналітичні інвентарні субрахунки

рахунка 201 «Сировина і матеріали»: 2011 «Основні сировина і матеріали рослинництва»; 2012 «Основні сировина і матеріали тваринництва»; 2013 «Основні сировина і матеріали на складі»; 2014 «Додаткові сировина і матеріали на складі». 2015 «Додаткові сировина і матеріали у виробництві».

4. Операції із запасами відображаються у фінансовій звітності за рядками 1100, у тому числі виробничі запаси відображаються за статтею 1101, незавершене виробництво – за статтею 1102, готова продукція – за статтею 1103, поточні біологічні активи – за статтею 1110. Протягом 2018-2020 років вартість запасів зросла у 3,79 разів, у тому числі виробничі запаси – у 2,26 разів, незавершене виробництво – у 7,1 разів, готова продукція – у 3,61 разів, поточні біологічні активи – у 2,73 разів.

5. У структурі матеріальних оборотних активів превалюють запаси, їх частка зросла з 61,77% до 69,13%, або на 7,37%. Найвищою є частка готової продукції, яка зросла з 42,61% до 45,40%, або на 2,79%. Частка поточних біологічних активів скоротилася з 38,23% до 30,87%, або на 7,37%. У рядку 1420 балансу відображається нерозподілений прибуток ПрАТ «Шамраївське», який збільшився із 2161 тис. грн. до 14285 тис. грн. Частка нерозподіленого прибутку у власному капіталі зросла із 23,56% до 67,08%. Підприємство є фінансово стійким, частка власного капіталу значно перевищує 50%, хоча і скоротилася із 93,2% до 83,3%. Валовий: прибуток підприємства збільшився із 1839 тис. грн. до 6201 тис. грн., або на 4362 тис. грн. (237,41%). Прибуток від операційної діяльності: прибуток (рядок 2190) збільшився із 1809 тис. грн. до 5920 тис. грн., або на 4111 тис. грн. (на 227,25%). Витрати підприємства (рядок 2550) зросли з 4776 тис. грн. до 114163 тис. грн., або на 109387 тис. грн. (на 2290,45%). У структурі витрат найбільша питома вага приходить на матеріальні витрати, вона зросла з 51,51% до 58,94%, або на 7,43%. Коефіцієнт покриття знаходиться на рівні, що вдвічі менше рекомендованого рівня, він скоротився із 1,02 до 1,0.

ВИСНОВКИ

1. Встановлено, що запаси — це активи, які утримуються для подальшого продажу за умов звичайної господарської діяльності; перебувають у процесі виробництва з метою подальшого продажу продукту виробництва; утримуються для споживання під час виробництва сільськогосподарської продукції, виконання робіт та надання послуг, а також управління підприємством.

2. У ПрАТ «Шамраївське» поточний облік матеріалів здійснюють за фактичною собівартістю. Основними типовими документами з оприбуткування та видачі матеріалів в ПрАТ «Шамраївське» є накладні, товарно-транспортні накладні, прибуткові ордери, акти про приймання матеріалів тощо. В ПрАТ «Шамраївське» картки складського обліку не ведуться. Сортовий облік матеріалів на складі в ПрАТ «Шамраївське» ведеться в книгах.

3. У ПрАТ «Шамраївське» складський облік організовано за видами об'єктів, що зберігаються, за місцями зберігання, за кількістю матеріальних цінностей. Складський облік організовано за партіями надходження матеріальних цінностей. Кожному виду матеріальних цінностей присвоюється номенклатурний номер, що дублюється у всіх первинних документах.

4. Для обліку надходження й використання виробничих запасів в ПрАТ «Шамраївське» використовують такі аналітичні інвентарні субрахунки рахунка 201 «Сировина і матеріали»: 2011 «Основні сировина і матеріали рослинництва»; 2012 «Основні сировина і матеріали тваринництва»; 2013 «Основні сировина і матеріали на складі»; 2014 «Додаткові сировина і матеріали на складі». 2015 «Додаткові сировина і матеріали у виробництві».

5. Операції із запасами відображаються у фінансовій звітності за рядками 1100, у тому числі виробничі запаси відображаються за статтею 1101, незавершене виробництво – за статтею 1102, готова продукція – за статтею 1103, поточні біологічні активи – за статтею 1110. Протягом 2018-2020 років

вартість запасів зросла у 3,79 разів, у тому числі виробничі запаси – у 2,26 разів, незавершене виробництво – у 7,1 разів, готова продукція – у 3,61 разів, поточні біологічні активи – у 2,73 разів.

б. У структурі матеріальних оборотних активів превалюють запаси, їх частка зросла з 61,77% до 69,13%, або на 7,37%. Найвищою є частка готової продукції, яка зросла з 42,61% до 45,40%, або на 2,79%. Частка поточних біологічних активів скоротилася з 38,23% до 30,87%, або на 7,37%. У рядку 1420 балансу відображається нерозподілений прибуток ПрАТ “Шамраївське”, який збільшився із 2161 тис. грн. до 14285 тис. грн. Частка нерозподіленого прибутку у власному капіталі зросла із 23,56% до 67,08%. Підприємство є фінансово стійким, частка власного капіталу значно перевищує 50%, хоча і скоротилася із 93,2% до 83,3%. Валовий: прибуток підприємства збільшився із 1839 тис. грн. до 6201 тис. грн., або на 4362 тис. грн. (237,41%). Прибуток від операційної діяльності: прибуток (рядок 2190) збільшився із 1809 тис. грн. до 5920 тис. грн., або на 4111 тис. грн. (на 227,25%). Витрати підприємства (рядок 2550) зросли з 4776 тис. грн. до 114163 тис. грн., або на 109387 тис. грн. (на 2290,55%). У структурі витрат найбільша питома вага приходить на матеріальні витрати, вона зросла з 51,51% до 58,94%, або на 7,43%. Коефіцієнт покриття знаходиться на рівні, що вдвічі менше рекомендованого рівня, він скоротився із 1,02 до 1,0.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бунда О.М., Войналович Н.М. Особливості застосування методів обліку виробничих запасів. *Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. Серія: Економіка та менеджмент*. 2017. № 12. С. 103–112.
2. Бурдейна Л.В. Удосконалення методології бухгалтерського обліку виробничих запасів. *Збірник наукових праць Буковинського університету. Економічні науки*. 2017. Вип. 13. С. 126–132.
3. Бурко К. В. Калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції в системі управлінського обліку сільськогосподарських підприємств. *Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси*. 2013. Вип. 10(3). С. 119-126.\
4. Васильєва К. Г. Організація обліку виробничих запасів з використанням автоматизованих інформаційних технологій. *Управління розвитком*. 2014. № 9. С. 47-49.
5. Васильєва Л.М., Соколенко А.І. Сучасні проблеми та напрямки вдосконалення організації та ведення обліку виробничих запасів на підприємстві. *Молодий вчений*. 2017. № 4. С. 623–625.
6. Герасимович А.М. Нові інструменти обліково-аналітичного забезпечення управління сучасним підприємством. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 7. С. 13–16.
7. Гриценко О. М. Проблемні питання обліку запасів у торговельно-виробничій діяльності підприємств ресторанного господарства. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2011. № 5. С. 162-165.
8. Демченко Т.А., Чвертко Л.А. Проблеми обліку виробничих запасів та напрями його удосконалення на підприємстві. *Економічні горизонти*. 2017. № 1. С. 48–56.
9. Должанський А. М., Юрочко О. С. Нормативно-правове забезпечення обліку виробничих запасів на поліграфічних підприємствах в умовах розвитку ринкових відносин. *Науковий вісник НЛТУ України*. 2013. Вип. 23.18. С. 179-

186.

10. Дубовая В. В., Мотузка А. В. Облік і калькулювання виробничої собівартості сільськогосподарської продукції. *Економіка і регіон*. 2013. № 3. С. 138-144.

11. Дулембова К. О. Автоматизація обліку виробничих запасів. *Управління розвитком*. 2014. № 11. С. 42-44.

12. Ковтуненко К. В., Гаврилюк З. В. Компетентнісний підхід і його застосування в організації обліку виробничих запасів. *Праці Одеського політехнічного університету*. 2013. № 2. С. 324-330.

13. Кононенко В.А., Цупаленко Ж.П. Облік виробничих запасів: сучасний стан та напрямки вдосконалення. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Економічні науки*. 2016. Вип. 16(1). С. 147–151.

14. Кравчук Н. В. Особливості організації первинного та аналітичного обліку виробничих запасів в умовах вугледобувних підприємств України. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2006. № 3. С. 35–42.

15. Ловска І. Д. Нормативне регулювання бухгалтерського обліку виробничих запасів спиртової промисловості. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. - 2013. - № 1. - С. 124-128.

16. Максименко І.Я., Іванченко А.Г. Особливості обліку виробничих запасів в управлінні діяльністю підприємства. *Ефективна економіка*. 2019. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7266>

17. Меліхова Т.О. Внутрішній контроль виробничих запасів для своєчасного виявлення загроз у системі управління фінансової безпеки підприємства. *Агросвіт*. 2018. № 2. С. 63–70.

18. Михайлов М.Г. Стратегічні напрями матеріально-технічного забезпечення аграрних підприємств. *Агросвіт*. 2018. № 2. С. 10–16.

19. Михалевич С. Г. Оцінка виробничих запасів для належної організації

- обліку. *Економічні науки. Серія : Облік і фінанси*. 2010. Вип. 7(2). С. 299-305.
20. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 (МСБО 2). Запаси. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_021#Text
21. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 34 (МСБО 34). Проміжна фінансова звітність. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_049#Text
22. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 (МСФЗ 1). Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності. IASB; Стандарт, Міжнародний документ від 01.01.2012. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_004#Text
23. Овсійчук О. В. Удосконалення організації обліку виробничих запасів. *Управління розвитком*. 2014. № 9. С. 81-83.
24. Олійник А. П. Сучасні методи обліку виробничих запасів. *Економічні науки. Сер. : Облік і фінанси*. 2012. Вип. 9(2). С. 507-513.
25. Ощепков О. П., Максименко Н. В. Визначення поняття «виробничі запаси» в бухгалтерському обліку. *Економіка харчової промисловості*. 2011. № 3. С. 71-73.
26. Пальчук О. В., Нечай Н. М. Проблеми формування облікової політики виробничих запасів машинобудівних підприємств. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2014. Вип. 25. С. 426-434.
27. Пилявець І. М. Нормативно-правова база обліку виробничих запасів на аграрних підприємствах України. *Вісник [Київського інституту бізнесу та технологій]*. 2016. № 2. С. 25-26.
28. Подолянчук О.А. Виробничі запаси: економічна сутність та облік. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2018. № 5. С. 88–101.
29. Поліщук О. М. Обліково-аналітичне забезпечення управління виробничими запасами аграрних підприємств. *Інфраструктура ринку*. 2020.

Вип. 42. С. 367-371.

30. Попович К. В. Удосконалення організації обліку виробничих запасів на підприємствах України. *Управління розвитком*. 2013. № 15. С. 65-68.

31. Принада І. В., Назарчук О. Д. Сучасні проблеми обліку виробничих запасів на підприємстві. *Наука й економіка*. 2014. Вип. 3. С. 64-67.

32. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Наказ Міністерства фінансів України від 09.12.2011 № 1591. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1557-11>

33. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 «Запаси»: Наказ Міністерства фінансів України від 20.10.1999 № 246. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0751-99#Text>

34. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text>

35. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text>

36. Пугаченко О. Б. Особливості хлібопекарного виробництва та їх вплив на склад і облік запасів. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки*. 2009. Вип. 15. С. 310-319.

37. Селіванова Н. М., Найда А. В. Особливості застосування методів обліку витрат та калькулювання собівартості в аграрних підприємствах. *Аграрний вісник Причорномор'я. Економічні науки*. 2014. Вип. 75. С. 80-90.

38. Сердюк О. М. Методичні особливості фінансового обліку та калькулювання виробничої собівартості сільськогосподарської продукції. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки*. 2013. № 1. С. 187-190.

39. Стасишен М. С., Лисенко А. М. Методологія та організація обліку, аналізу та аудиту використання виробничих матеріальних запасів. *Збірник*

наукових праць Державного економіко-технологічного університету транспорту. Сер. : Економіка і управління. 2014. Вип. 28. С. 250-254.

40. Стендер С. В. Питання щодо об'єктів управлінського обліку витрат виробництва і об'єктів калькулювання собівартості сільськогосподарської продукції рослинництва. *Вісник Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. Економічні науки. 2012. Вип. 6. С. 362-364.*

41. Чабанюк О. А. Організація документообігу як засіб удосконалення обліку наявності та руху виробничих запасів. *Фінанси, облік і аудит. 2011. Вип. 18. С. 386-391.*

42. Шайко О. Г., Підлубна О. Д. Організація обліку виробничих запасів сільськогосподарських підприємств. *Збірник наукових праць Уманського національного університету садівництва. 2012. Вип. 81(2). С. 439-446.*

43. Шендригоренко М. Т. Облік виробничих запасів: актуальні питання та напрямки їх вирішення. *Вісник Криворізького економічного інституту КНУ. 2013. № 2. С. 102-106.*

44. Шинкаренко О. М., Бразілій Н. М. Проблеми обліку виробничих запасів на сільськогосподарських підприємствах та напрями їх вирішення. *Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2009. Вип. 16(1). С. 166-170.*

ДОДАТКИ

Додаток А

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2021 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ШАМРАЇВСЬКЕ»	за ЄДРПОУ	00385862
Територія		за КОАТУУ	3224086401
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КВЕД	01.11
Середня кількість працівників	60		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	09035, Київська, Сквирський район, с.Руда, вул. Польова, буд.9, (4568) 55381		

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2020 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Виробничі запаси				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	3	3	3
накопичена амортизація	1002	3	3	3
Незавершені капітальні інвестиції	1005	21	21	0
Основні засоби:	1010	6454	7187	2682
первісна вартість	1011	16407	17976	11038
знос	1012	9953	10789	8356
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	2303	3062	1389
первісна вартість	1021	2303	3062	1389
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0	0

які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств				
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші Виробничі запаси	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	8778	10270	4071
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	5916	8827	1648
Виробничі запаси	1101	615	977	298
Незавершене виробництво	1102	1368	2053	597
Готова продукція	1103	3933	5797	753
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	3610	3941	2067
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	442	722	164
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	705	0	0
з бюджетом	1135	24	30	13
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	37	126	129
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	528	689	7
Готівка	1166	0	0	1
Рахунки в банках	1167	0	0	6
Витрати майбутніх періодів	1170	0	837	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0

інших страхових резервах	1184	0	0	0
Інші оборотні активи	1190	7	40	17
Усього за розділом II	1195	11269	15212	4045
III. Виробничі запаси, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	87	87	97
Баланс	1300	20134	25569	8213

Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4232	4232	4232
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	2780	2780	2835
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	8365	14285	615
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)

Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)
Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	15377	21297	7682
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	10	10	10
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	2
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	24	3	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0

інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0
Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	34	13	12
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	1966	1432	286
за розрахунками з бюджетом	1620	112	180	13
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	35	42	36
за розрахунками з оплати праці	1630	154	160	84
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0

за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	101	95	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	2355	2350	100
Усього за розділом III	1695	4723	4259	519
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	20134	25569	8213

Примітки

д/н

Керівник

Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер

Качаненко Надія Олексіївна

Продовження Додатку А

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2021 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ШАМРАЇВСЬКЕ»	за ЄДРПОУ	00385862
	(найменування)		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2020 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації сільськогосподарської продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	19309	13760
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховування	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої сільськогосподарської продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(13108)	(9093)

Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	6201	4667
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	774	306
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(837)	(541)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(218)	(141)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	5920	4291
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(0)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	5920	4291
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	5920	4291

Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)
--	------	-------	-------

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	5920	4291

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	8348	6109
Витрати на оплату праці	2505	3435	2056

Відрахування на соціальні заходи	2510	764	448
Амортизація	2515	1398	1021
Інші операційні витрати	2520	218	141
Разом	2550	14163	9775

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	16928488	16928488
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	16928488	16928488
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.3497	0.2535
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.3497	0.2535
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Керівник Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер Качаненко Надія Олексіївна

Продовження Додатку А

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2021 01 01
Підприємство	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ШАМРАЇВСЬКЕ»	за ЄДРПОУ	00385862
	(найменування)		

**Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2020 рік**

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічни й період попередньо го року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації сільськогосподарської продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	23508	16050
Повернення податків і зборів	3005	0	330
у тому числі податку на додану вартість	3006	0	330
Цільового фінансування	3010	30	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	30	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	0	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	0	0
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0

Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	0	0
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(14715)	(12626)
Праці	3105	(2773)	(1687)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(756)	(465)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(2933)	(820)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(1425)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(0)	(0)
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(2200)	(1429)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	161	-647
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(0)	(0)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	0	0
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	0	2000

Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	0	1020
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	0	980
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	161	333
Залишок коштів на початок року	3405	528	195
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	689	528

Примітки д/н

Керівник Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер Качаненко Надія Олексіївна

Скоригований залишок на початок року	4095	4232	0	2780	0	8365	0	0	15377
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	0	0	0	0	5920	0	0	5920
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	0	0	0	0	0	0	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	0	0	0	0	0	0	0	0
Накопичені курсові різниці	4113	0	0	0	0	0	0	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	0	0	0	0	0	0	0	0
Інший сукупний дохід	4116	0	0	0	0	0	0	0	0
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	0	0	0	0	0	0	0	0
Спрямування прибутку до	4205	0	0	0	0	0	0	0	0

зареєстрованого капіталу									
Відрахування до резервного капіталу	4210	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	0	0	0	0	0	0	0	0
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	0	0	0	0	0	0	0	0
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	0	0	0	0	0	0	0	0
Погашення заборгованості з капіталу	4245	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	0	0	0	0	0	0	0	0
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	0	0	0	0	0	0	0	0

Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	0	0	0	0	0	0	0	0
Вилучення частки в капіталі	4275	0	0	0	0	0	0	0	0
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	0	0	0	5920	0	0	5920
Залишок на кінець року	4300	4232	0	2780	0	14285	0	0	21297

Керівник

Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер

Качаненко Надія Олексіївна

Додаток Б

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство «Шамраївське»	за ЄДРПОУ	00385862
Територія		за КОАТУУ	3224086401
Організаційно- правова форма господарювання	Акціонерне товариство	за КОПФГ	230
Вид економічної діяльності	Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	за КВЕД	01.11
Середня кількість працівників	54		
Одиниця виміру: тис.грн. без десяткового знака			
Адреса	09035, Київська, Сквирський район, с.Руда, вул. Польова, буд.9, (4568) 55381		

Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами бухгалтерського обліку)

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31.12.2018 р.**

Актив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
1	2	3	4	5
I. Виробничі запаси				
Нематеріальні активи:	1000	0	0	0
первісна вартість	1001	3	3	3
накопичена амортизація	1002	3	3	3
Незавершені капітальні інвестиції	1005	11	20	0
Основні засоби:	1010	3250	4731	2682
первісна вартість	1011	12166	14005	11038
знос	1012	8916	9274	8356
Інвестиційна нерухомість:	1015	0	0	0
первісна вартість	1016	0	0	0
знос	1017	0	0	0
Довгострокові біологічні активи:	1020	1301	1226	1389
первісна вартість	1021	1301	1226	1389
накопичена амортизація	1022	0	0	0
Довгострокові фінансові інвестиції:	1030	0	0	0

які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств				
інші фінансові інвестиції	1035	0	0	0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	0	0	0
Відстрочені податкові активи	1045	0	0	0
Гудвіл	1050	0	0	0
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	0	0	0
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	0	0	0
Інші Виробничі запаси	1090	0	0	0
Усього за розділом I	1095	4562	5977	4071
II. Оборотні активи				
Запаси	1100	2328	4246	1648
Виробничі запаси	1101	433	400	298
Незавершене виробництво	1102	289	1256	597
Готова продукція	1103	1606	2590	753
Товари	1104	0	0	0
Поточні біологічні активи	1110	1441	3137	2067
Депозити перестраховання	1115	0	0	0
Векселі одержані	1120	0	0	0

Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	620	336	164
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	0	0	0
з бюджетом	1135	0	105	13
у тому числі з податку на прибуток	1136	0	0	0
з нарахованих доходів	1140	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1145	0	0	0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	301	188	129
Поточні фінансові інвестиції	1160	0	0	0
Гроші та їх еквіваленти	1165	489	195	7
Готівка	1166	0	0	1
Рахунки в банках	1167	0	0	6
Витрати майбутніх періодів	1170	0	0	0
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	0	0	0
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	0	0	0
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	0	0	0
резервах незароблених премій	1183	0	0	0
інших страхових резервах	1184	0	0	0

Інші оборотні активи	1190	4	31	17
Усього за розділом II	1195	5183	8238	4045
III. Виробничі запаси, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	97	97	97
Баланс	1300	9842	14312	8213

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду	На дату переходу на міжнародні стандарти фінансової звітності
I. Власний капітал				
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	4232	4232	4232
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	0	0	0
Капітал у дооцінках	1405	0	0	0
Додатковий капітал	1410	2780	2780	2835
Емісійний дохід	1411	0	0	0
Накопичені курсові різниці	1412	0	0	0
Резервний капітал	1415	0	0	0
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	2161	4074	615
Неоплачений капітал	1425	(0)	(0)	(0)
Вилучений капітал	1430	(0)	(0)	(0)

Інші резерви	1435	0	0	0
Усього за розділом I	1495	9173	11086	7682
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення				
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	0	0	0
Пенсійні зобов'язання	1505	0	0	0
Довгострокові кредити банків	1510	0	0	0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	10	10	10
Довгострокові забезпечення	1520	0	0	2
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	0	0	0
Цільове фінансування	1525	0	0	0
Благодійна допомога	1526	0	0	0
Страхові резерви, у тому числі:	1530	0	0	0
резерв довгострокових зобов'язань; (на початок звітнього періоду)	1531	0	0	0
резерв збитків або резерв належних виплат; (на початок звітнього періоду)	1532	0	0	0
резерв незароблених премій; (на початок звітнього періоду)	1533	0	0	0
інші страхові резерви; (на початок звітнього періоду)	1534	0	0	0
Інвестиційні контракти;	1535	0	0	0

Призовий фонд	1540	0	0	0
Резерв на виплату джек-поту	1545	0	0	0
Усього за розділом II	1595	10	10	12
III. Поточні зобов'язання і забезпечення				
Короткострокові кредити банків	1600	0	0	0
Векселі видані	1605	0	0	0
Поточна кредиторська заборгованість: за довгостроковими зобов'язаннями	1610	0	0	0
за товари, роботи, послуги	1615	92	1686	286
за розрахунками з бюджетом	1620	74	18	13
за у тому числі з податку на прибуток	1621	0	0	0
за розрахунками зі страхування	1625	34	51	36
за розрахунками з оплати праці	1630	85	117	84
за одержаними авансами	1635	0	0	0
за розрахунками з учасниками	1640	0	0	0
із внутрішніх розрахунків	1645	0	0	0
за страховою діяльністю	1650	0	0	0
Поточні забезпечення	1660	97	84	0
Доходи майбутніх періодів	1665	0	0	0

Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	0	0	0
Інші поточні зобов'язання	1690	277	1260	100
Усього за розділом III	1695	659	3216	519
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	0	0	0
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	0	0	0
Баланс	1900	9842	14312	8213

Керівник

Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер

Качаненко Надія Олексіївна

Продовження Додатку Б

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство «Шамраївське»	за ЄДРПОУ	00385862
	(найменування)		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 рік**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Чистий дохід від реалізації сільськогосподарської продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	9597	6411
Чисті зароблені страхові премії	2010	0	0
Премії підписані, валова сума	2011	0	0
Премії, передані у перестраховання	2012	0	0
Зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	0	0
Зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	0	0
Собівартість реалізованої сільськогосподарської продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(7758)	(4936)

Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	0	0
Валовий: прибуток	2090	1839	1475
Валовий: збиток	2095	(0)	(0)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	0	0
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	0	0
Зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	0	0
Зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	0	0
Інші операційні доходи	2120	370	645
Дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2121	0	0
Дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	0	0
Дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	(0)	(0)
Адміністративні витрати	2130	(234)	(250)
Витрати на збут	2150	(0)	(0)
Інші операційні витрати	2180	(52)	(61)
Витрат від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю	2181	0	0

Витрат від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	0	0
Фінансовий результат від операційної діяльності: прибуток	2190	1923	1809
Фінансовий результат від операційної діяльності: збиток	2195	(0)	(0)
Дохід від участі в капіталі	2200	0	0
Інші фінансові доходи	2220	0	0
Інші доходи	2240	0	0
Дохід від благодійної допомоги	2241	0	0
Фінансові витрати	2250	(0)	(0)
Втрати від участі в капіталі	2255	(0)	(0)
Інші витрати	2270	(10)	(0)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	0	0
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток	2290	1913	1809
Фінансовий результат до оподаткування: збиток	2295	(0)	(0)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	0	0
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	0	0
Чистий фінансовий результат: прибуток	2350	1913	1809
Чистий фінансовий результат: збиток	2355	(0)	(0)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	0	0
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	0	0
Накопичені курсові різниці	2410	0	0
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	0	0
Інший сукупний дохід	2445	0	0
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	0	0
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	0	0
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	0	0
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	1913	1809

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Матеріальні затрати	2500	6145	2460
Витрати на оплату праці	2505	1679	1233
Відрахування на соціальні заходи	2510	543	486

Амортизація	2515	744	597
Інші операційні витрати	2520	5598	0
Разом	2550	14709	4776

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Середньорічна кількість простих акцій	2600	16928488	16928488
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	16928488	16928488
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0.1069	-0.0054
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	0.1069	-0.0134
Дивіденди на одну просту акцію	2650	0	0

Керівник

Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер

Качаненко Надія Олексіївна

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство «Шамраївське»	за ЄДРПОУ	00385862
	(найменування)		

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за 2018 рік

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від: Реалізації сільськогосподарської продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	11668	7333
Повернення податків і зборів	3005	604	0
у тому числі податку на додану вартість	3006	604	0
Цільового фінансування	3010	25	0
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	0	0
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	0	0
Надходження від повернення авансів	3020	0	0
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	0	0
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	0	0
Надходження від операційної оренди	3040	0	0
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	0	0
Надходження від страхових премій	3050	0	0

Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	0	0
Інші надходження	3095	235	52
Витрачання на оплату: Товарів (робіт, послуг)	3100	(7477)	(4187)
Праці	3105	(1303)	(1260)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(640)	(480)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(587)	(54)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(0)	(0)
Витрачання на оплату авансів	3135	(0)	(0)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(0)	(0)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(0)	(0)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(0)	(0)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(0)	(0)
Інші витрачання	3190	(1122)	(77)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	1403	1327
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			

Надходження від реалізації: фінансових інвестицій	3200	0	0
необоротних активів	3205	0	0
Надходження від отриманих: відсотків	3215	0	0
дивідендів	3220	0	0
Надходження від деривативів	3225	0	0
Надходження від погашення позик	3230	0	0
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	0	0
Інші надходження	3250	0	0
Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(0)	(0)
необоротних активів	3260	(2717)	(918)
Виплати за деривативами	3270	(0)	(0)
Витрачання на надання позик	3275	(0)	(0)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(0)	(0)
Інші платежі	3290	(0)	(0)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-2717	-918
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Надходження від: Власного капіталу	3300	0	0
Отримання позик	3305	1020	0

Надходження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	0	0
Інші надходження	3340	0	0
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(0)	(0)
Погашення позик	3350	0	0
Сплату дивідендів	3355	(0)	(0)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(0)	(0)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(0)	(0)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(0)	(0)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(0)	(0)
Інші платежі	3390	(0)	(0)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	1020	0
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-294	409
Залишок коштів на початок року	3405	489	80
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	3410	0	0
Залишок коштів на кінець року	3415	195	489

Керівник Ткачук Сергій Леонідович

Головний бухгалтер Качаненко Надія Олексіївна

			КОДИ
		Дата(рік, місяць, число)	2019 01 01
Підприємство	Приватне акціонерне товариство «Шамраївське»	за ЄДРПОУ	00385862
	(найменування)		

**Звіт про власний капітал
за 2018 рік**

Стаття	Код рядка	Зареєстрований капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	4232	0	2780	0	2161	0	0	9173
Коригування : Зміна облікової політики	4005	0	0	0	0	0	0	0	0
Виправлення помилок	4010	0	0	0	0	0	0	0	0
Інші зміни	4090	0	0	0	0	0	0	0	0
Скоригований залишок на початок року	4095	4232	0	2780	0	2161	0	0	9173
Чистий прибуток	4100	0	0	0	0	1913	0	0	1913

Інші зміни в капіталі	4290	0	0	0	0	0	0	0	0
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змін у капіталі	4295	0	0	0	0	1913	0	0	1913
Залишок на кінець року	4300	4232	0	2780	0	4074	0	0	11086

Керівник

Ткачук Сергій
Леонідович

Головний бухгалтер

Качаненко Надія
Олексіївна